

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ МИТНОЇ СПРАВИ ТА ФІНАНСІВ
ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
на тему «Міжнародні інвестиційні проекти в умовах глобалізації»

Виконав: студент групи ЕМ20–1

Спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

Прищедько Валерія Олександрівна

Керівник: к.е.н., доцент кафедри міжнародних
економічних відносин Стеблюк Н.Ф.

Дніпро – 2024

АНОТАЦІЯ

Пришєдько В.О. Міжнародні інвестиційні проєкти в умовах глобалізації. Кваліфікаційна робота на здобуття ступеня бакалавр за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини». – Університет митної справи та фінансів, Дніпро, 2024.

Об'єкт дослідження – міжнародні інвестиційні проєкти в умовах глобалізації.

Предмет дослідження – теоретико–методичні та практичні підходи реалізації міжнародних проєктів в умовах глобалізації.

Мета роботи – дослідження впливу глобалізаційних процесів на міжнародні інвестиційні проєкти та розробка рекомендацій щодо їх реалізації у контексті сучасного світового ринку.

Методи дослідження: формальної логіки, методи системного аналізу, статистичної обробки даних, порівняння, спостереження, графічний метод.

Встановлено, що ефективна оцінка міжнародних інвестиційних проєктів вимагає використання різноманітних методів для аналізу та прогнозування прибутковості й ризиків.

Проаналізовано інвестиційний клімат різних країн світу та проведено порівняння між ними.

Запропоновано пріоритетні напрями розвитку міжнародних інвестиційних проєктів в Україні

Одержані результати можуть бути використані в подальших наукових дослідженнях та будуть корисними для практиків у сфері міжнародного бізнесу.

Дипломна робота складається із 13 рисунків та 18 таблиць. Список використаних джерел містить 51 найменування.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: МІЖНАРОДНІ ІНВЕСТИЦІЇ, ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ, ЄС, ПРОЄКТ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЄКТ, УКРАЇНА

ANNOTATION

Pryshedko V.O. International investment projects in the context of globalization. Qualification work for a bachelor's degree in specialty 292 «International Economic Relations» – University of Customs and Finance, Dnipro, 2024.

The object of research is international investment projects in the context of globalization.

Subject of research – theoretical, methodological and practical approaches to the implementation of international projects in the context of globalization.

The purpose of the study is to investigate the impact of globalization processes on international investment projects and develop recommendations for their implementation in the context of the modern world market.

Research methods: formal logic, methods of system analysis, statistical data processing, comparison, observation, graphical method.

It has been established that an effective evaluation of international investment projects requires the use of various methods to analyze and predict profitability and risks.

The investment climate of different countries of the world is analyzed and compared.

Proposed priority areas for the development of international investment projects in Ukraine.

The results can be used in further research and will be useful for practitioners in the field of international business.

The thesis consists of 13 figures and 18 tables. The list of references includes 51 items.

KEYWORDS: INTERNATIONAL INVESTMENT, INVESTMENT PROJECTS, EU, PROJECT, INVESTMENT PROJECT, UKRAINE

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ

NPV – чиста поточна вартість (NPV, Net Present Value);

IRR – відсоткова ставка, внутрішня норма прибутку (англ. internal rate of return, IRR);

млн – мільйон;

млрд – мільярд;

тис. – тисяча;

табл. – таблиця;

рис. – рисунок;

дол. – долари США;

ЄС – Європейський Союз;

США – Сполучені Штати Америки;

ТНК – транснаціональні корпорації.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ.....	4
ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ.....	9
1.1. Інвестиційні проєкти та їх класифікація.....	9
1.2. Особливості інвестиційного середовища в умовах глобалізації.....	14
1.3. Методи оцінки ефективності міжнародних інвестиційних проєктів...	17
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	25
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ І ОЦІНЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ.....	27
2.1. Порівняльний аналіз інвестиційного клімату в різних країнах світу...	27
2.2. Оцінка реалізації міжнародних інвестиційних проєктів в різних галузях економіки.....	35
2.3. Аналіз інвестиційного клімату України: проблеми та перспективи розвитку міжнародних інвестиційних проєктів.....	39
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2.....	45
РОЗДІЛ 3. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ.....	47
3.1. Тенденції розвитку міжнародних інвестиційних проєктів.....	47
3.2. Пріоритетні напрямки реалізації міжнародних інвестиційних проєктів в Україні.....	52
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3.....	55
ВИСНОВКИ.....	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	62

ВСТУП

Актуальність дослідження. Сучасні економіки країн взаємопов'язані, що сприяє глобальним ланцюгам вартості, технологічному обміну та економічному зростанню. Іноземні інвестиції є важливим джерелом фінансування для багатьох країн, особливо в умовах обмежених внутрішніх ресурсів, і сприяють інноваційному розвитку та модернізації виробництва.

Глобалізація створює нові можливості для виходу на міжнародні ринки, підвищуючи конкурентоспроможність компаній. Зростаюча політична нестабільність та економічні зміни вимагають глибокого розуміння ризиків і можливостей міжнародних інвестицій, розробки ефективних стратегій управління ризиками та адаптації до нових умов.

Міжнародні інвестиційні проекти також сприяють сталому розвитку, розвитку інфраструктури, підвищенню рівня життя та вирішенню глобальних проблем, таких як зміна клімату та бідність. Це підкреслює необхідність розробки ефективних політик та стратегій для максимізації користі від міжнародних інвестицій і мінімізації ризиків.

Серед зарубіжних та українських дослідників, які займаються вивченням інвестиційного клімату та інвестиційних проектів можна виокремити наступних Хурджуй І., Гамбаров Т., Баширзаде Р., Річард А. Брілі, Стюарт С. Майерс, Франклін Аллен, Щур Р., Фуфалько І., Башинська І., Аветисян Х., Любохінець Л., Лабунець О., Ткаленко С., Пекарскене І., Суснієне Р., Кінаш Л., Кулиняк І. та багато інших.

Мета дипломної роботи: дослідження впливу глобалізаційних процесів на міжнародні інвестиційні проекти та розробка рекомендацій щодо їх реалізації у контексті сучасного світового ринку.

Досягнення поставленої мети зумовило вирішення таких завдань:

- дослідити теоретичні основи міжнародних інвестиційних проектів в умовах глобалізації;

- розглянути особливості інвестиційного середовища в умовах глобалізації;
- визначити основні методи оцінки ефективності міжнародних інвестиційних проєктів
- проаналізувати сучасний стан міжнародних інвестиційних проєктів для різних країн світу та регіонів
- навести приклади міжнародних інвестиційних проєктів
- дослідити інвестиційний клімат України
- визначити тенденції розвитку міжнародних інвестиційних проєктів.
- запропонувати пріоритетні напрямки розвитку інвестиційних проєктів в Україні.

Методи дослідження: формальної логіки, методи системного аналізу, статистичної обробки даних, порівняння, спостереження, графічний метод.

Об'єктом дослідження є міжнародні інвестиційні проєкти в умовах глобалізації.

Предметом дослідження є теоретико–методичні та практичні підходи реалізації міжнародних проєктів в умовах глобалізації.

Практична значущість. Досліджені результати є важливим джерелом знань для розвитку інвестиційної сфери. Вони вказують на можливі напрямки удосконалення інвестиційної політики в Україні, зокрема у фінансуванні інвестиційних проєктів, підтримці інвесторів та розвитку інвестиційної інфраструктури.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень доповідались автором роботи на Міжнародному науково–практичному семінарі «Сучасна парадигма міжнародних економічних відносин в умовах глобальних трансформацій». Тези доповіді: Інвестиційне середовище в умовах фінансової глобалізації: недоліки та переваги.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел з 51 найменування. Зміст кваліфікаційної роботи викладено на 66 сторінках друкованого тексту, включаючи 18 таблиць, 13 рисунків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

1.1. Інвестиційні проєкти та їх класифікація

Інвестиції відіграють фундаментальну роль у стимулюванні економічного розвитку країни, будучи рушієм, що живить динаміку зростання та процвітання. Їх можна визначити як придбання активів, спрямованих не на негайне споживання, а на довгострокове накопичення багатства.

Важливість та вплив інвестицій на світову економіку зумовила розглянути її більш детально наступних науковців Хурджуй І. [1], Гамбаров Т. [2], Баширзаде Р., Річард А. Брілі, Стюарт С. Майерс, Франклін Аллен [3], Щур Р., Фуфалько І. [4], Башинська І., Аветисян Х. [6] та багато інших.

Інвестиційний проєкт — це ключовий елемент стратегічного розвитку будь-якої організації чи підприємства. Це комплексна та організована сукупність документів, заходів і робіт, які призначені для досягнення конкретних фінансових і матеріальних цілей [1;4].

Фінансовим результатом реалізації інвестиційного проєкту є прибуток або дохід, який забезпечує стійке зростання та економічну стабільність компанії.

Матеріальним результатом є створення нових або реконструйованих основних засобів, які можуть включати в себе комплекси об'єктів, а також придбання і використання інвестиційних інструментів або інтелектуальної власності.

Успішна реалізація інвестиційного проєкту не лише приносить прибуток, але й сприяє досягненню соціального впливу, що підкреслює його важливість для суспільного розвитку та підвищення якості життя.

Життєвий цикл інвестиційного проєкту включає дві ключові складові: етапи інвестиційного проєкту і процеси в рамках інвестиційного проєкту (рис.1.1).

Рисунок 1.1 – Життєвий цикл інвестиційного проекту та відповідність між етапами та процесами

Джерела: складено автором на основі даних [1]

Проектна ініціатива включає виникнення ідеї або пропозиції для нового проекту. Ініціатива може виходити від різних зацікавлених сторін, таких як менеджери, інвестори чи дослідники. Мета цього етапу – визначити потенційну можливість та зібрати початкові дані для подальшого аналізу.

На попередньому дослідженні проводиться первинний аналіз життєздатності проекту. Це включає оцінку основних економічних, технічних та ринкових факторів, які можуть вплинути на успіх проекту. Ціль – визначити, чи варто продовжувати подальші дослідження.

При основному дослідженні виконується детальніший аналіз, що включає фінансові, технічні та правові аспекти. Проводиться точніша оцінка

витрат, доходів та ризиків. Основне дослідження надає глибше розуміння проєкту та його потенційної ефективності.

При детальному дослідженні виконується докладний аналіз. Включає в себе розробку детального бізнес-плану, аналіз усіх аспектів проєкту, включаючи фінансові моделі, операційні плани та технічні специфікації. Цей етап допомагає у підготовці до практичної реалізації проєкту.

Розробка концепції включає створення концептуального плану проєкту, який включає стратегію реалізації, основні етапи та ключові заходи. Мета – створити чітке та структуроване бачення проєкту, яке буде керівництвом для наступних етапів.

Реалізація це практичне виконання проєкту відповідно до розробленого плану. Включає виконання всіх завдань, пов'язаних із проєктом, управління ресурсами та забезпечення досягнення поставлених цілей.

Ця схема надає структурований підхід до управління інвестиційними проєктами, забезпечуючи систематичне проходження через усі ключові етапи та процеси для досягнення успішного результату.

Класифікація інвестиційних проєктів важлива та має значний вплив на ефективність і успіх цих проєктів. Вплив класифікації інвестиційних проєктів проявляється у підвищенні ефективності прийняття рішень, оптимізації витрат, покращенні прозорості процесів інвестування та управління проєктами. Систематизація проєктів полегшує їх моніторинг і контроль, що підвищує загальну ефективність реалізації [5;7].

Таким чином, класифікація інвестиційних проєктів є важливим інструментом для досягнення економічних та стратегічних цілей, забезпечення ефективного використання ресурсів та підвищення загальної ефективності інвестицій. На рис. 1.2 наведені ознаки класифікації інвестиційних проєктів.

Рисунок 1.2 – Ознаки класифікації інвестиційних проєктів

Джерела: складено автором на основі даних [2]

Інвестиційні проєкти можна класифікувати на три категорії залежно від їх типу відносин: незалежні проєкти, взаємовиключні проєкти та випадкові проєкти (табл. 1.1).

Таблиця 1.1 – Класифікація проєкту залежно від типу відносин

Назва	Опис
Незалежний проєкт	це проєкт, прийняття чи відхилення якого прямо не усуває інші проєкти з розгляду та не впливає на ймовірність їх відбору
Взаємовиключний проєкт	коли прийняття одного проєкту запобігає прийняттю альтернативної пропозиції. Тому взаємовиключні проєкти передбачають рішення «або–або» – альтернативні пропозиції не можуть розглядатися одночасно

Продовження таблиці 1.1

Умовний проєкт	це проєкт, прийняття чи відхилення якого залежить від рішення прийняти чи відхилити один чи більше інших проєктів. Умовні проєкти можуть бути додатковими або замінними
----------------	---

Джерела: складено автором на основі даних [2;6]

За об'єктом інвестування можемо виокремити наступні проєкти (табл. 1.2):

Таблиця 1.2 – Класифікація проєкту за об'єктом інвестування

Назва	Опис
Матеріальні	інвестиційні проєкти, пов'язані з придбанням, модернізацією або будівництвом фізичних активів, таких як заводи, обладнання, нерухомість тощо
Нематеріальні	інвестиційні проєкти, пов'язані з придбанням або розробкою нематеріальних активів, таких як інтелектуальна власність, бренди, ноу-хау тощо
Фінансові	проєкти інвестицій передбачають купівлю цінних паперів, таких як акції, облігації, депозитні сертифікати тощо

Джерела: складено автором на основі даних [2]

Існує кілька сфер, у яких реалізуються інвестиційні проєкти, і кожна з них має свої особливості (табл. 1.3):

Таблиця 1.3 – Класифікація проєктів за сферою реалізації

Класифікація проєкту	Опис
Виробничі проєкти	це проєкти, спрямовані на створення реальних продуктів або послуг для економіки країни. Це може бути будь-що, від нових технологічних рішень до вирощування нових сортів рослин
Соціальні проєкти	інвестиції в цій сфері спрямовані на покращення соціальної сфери, такі як охорона здоров'я, освіта, соціальний захист населення тощо
Екологічні проєкти	ці проєкти фокусуються на розробці та впровадженні методів та технологій для захисту довкілля від негативного впливу

Продовження таблиці 1.3

Науково–технічні проекти	ці інвестиції спрямовані на розвиток наукових досліджень та технологічних інновацій у різних галузях
Фінансові проекти	ці проекти спрямовані на розвиток фінансової системи країни, особливо банківського сектору, фондового ринку, страхування тощо
Організаційні проекти	інвестиції в цю сферу спрямовані на вдосконалення систем управління, виробництва, контролю якості та інших аспектів організації бізнесу

Джерело: складено автором на основі даних [6]

Отже, інвестиційні проекти мають великий вплив на майбутню прибутковість та результати інвестиційної діяльності. Але надивлячись на це створення проекту вимагає якісного підходу та вивчення всіх його класифікацій для отримання гарного результату.

1.2. Особливості інвестиційного середовища в умовах глобалізації

Глобалізація, відносно недавній розвиток в історії людства, охоплює складні економічні, цивільні та політичні структури, які є центром вивчення вчених і спеціалістів у всьому світі. Цей багатогранний процес впливає на всі аспекти соціального розвитку та тісно пов'язаний із поглибленням інтернаціоналізації глобальної економіки, що призводить до зростання взаємозалежності між націями. Це зумовлено швидким рухом міжнародних потоків товарів, послуг, капіталу та передових технологій. Сьогодні глобалізація стала грізною силою, що рухає світову економіку, формує глобальний порядок, розподіл ресурсів і динаміку конкуренції [8;9]. Отже, політичні та економічні пріоритети зміщуються з місцевої та національної арен на регіональну та міжнародну. Зростаючий вплив глобалізації суттєво впливає на розвиток міжнародної спільноти, що призводить до трансформаційних і модернізаційних змін у міжнародних відносинах і безпосередньо впливає на прогрес націй.

Сьогодні існує значна кількість досліджень, присвячених інвестиційній діяльності держави та впливу глобалізації. Вагомий внесок у ці дослідження зробили провідні вчені серед яких на Susniene R., Pekarskiene I. [11], Tkalenko S. [9], Л. Любохинець, О. Лабунець [10] та багато інших. Об'єктивні передумови глобалізації як сучасного етапу інтернаціоналізації світового господарства виступають (табл. 1.4):

Таблиця 1.4 – Передумови глобалізації

Класифікація	Складові
матеріально–технічні умови	інноваційні інформаційно–комунікаційні технології
організаційно–економічні умови	посилення суспільного поділу праці, спеціалізація країн на виробництві товарів і послуг з перевагою в певних конкурентних сферах, що сприяє зростанню світової торгівлі та інших міжнародних обмінних процесів
соціально–економічні умови	підвищення відкритості національних економік завдяки зростанню схожості лібералізованих ринкових систем
віртуально–економічні умови	створення та розвиток єдиного віртуального фінансово–економічного простору
інституційно–економічні умови	перехід від регулювання поведінки економічних агентів через національне законодавство до їх стандартизації через міжнародні багатосторонні угоди або нормативні акти міжнародних організацій

Джерела: складено автором на основі даних [11]

Країни з позитивними дипломатичними відносинами можуть все більше інтегрувати свої економіки шляхом розширення інвестицій і торгівлі. Товари та послуги, які раніше були доступні лише в одній країні, тепер стають доступними на нових ринках, що безпосередньо збільшує економічні можливості для працівників і підвищує доходи домогосподарств.

Для інвесторів ця економічна інтеграція пропонує ширший спектр інвестиційних можливостей і нові шляхи отримання прибутку. Інвестиції на глобальних ринках стають доступними через купівлю акцій, оскільки більшість брокерських фірм забезпечують доступ до міжнародних фондових ринків, дозволяючи клієнтам купувати акції компаній по всьому світу [10].

З часом ці практики сприяють збільшенню культурної подібності між країнами та все більш взаємопов'язаними економіками зі спільними інтересами та проблемами. Глобалізація та міжнародні інвестиції підсилюють один одного, оскільки компанії розширюють свої глобальні інвестиції, щоб залишатися конкурентоспроможними та переслідувати колективні інтереси.

Глобалізація спонукає взаємопов'язані економіки продовжувати інвестувати одна в одну для збереження економічного здоров'я та отримання нових прибутків. Як прямиий наслідок глобалізації, міжнародні інвестиції різко зросли та продовжують зростати, втягуючи більше економік у глобалізоване середовище та сприяючи подальшому збільшенню міжнародних інвестицій [11;12]. У таблиці 1.5 вказані основні переваги та недоліки впливу глобалізації на інвестиційний клімат.

Таблиця 1.5 – Переваги та недоліки впливу глобалізації на інвестиційний сектор

Переваги	Недоліки
Розширення інвестиційних можливостей Глобалізація відкриває нові ринки для інвестицій, дозволяючи інвесторам диверсифікувати свої портфелі та знижувати ризики	Зростання залежності від глобальних ринків Економіки стають більш залежними від глобальних ринків, що може призвести до вразливості перед зовнішніми шоками, такими як фінансові кризи
Підвищення конкуренції Збільшення конкуренції на глобальному ринку стимулює компанії покращувати якість своїх продуктів і послуг, що вигідно для споживачів і інвесторів	Підвищення волатильності ринків Інтеграція з глобальними ринками може призвести до підвищеної волатильності цін на активи, що ускладнює прогнозування і планування інвестицій
Доступ до інновацій та технологій Глобалізація сприяє швидкому поширенню нових технологій і інновацій, які можуть підвищити ефективність компаній і збільшити їхню привабливість для інвесторів	Нерівномірний розподіл вигод Переваги глобалізації можуть бути нерівномірно розподілені між країнами та всередині них, що може призвести до зростання нерівності
Економія на масштабі Міжнародні компанії можуть досягти економії на масштабі, що дозволяє знизити витрати і підвищити рентабельність, роблячи їх більш привабливими для інвесторів	Експлуатація трудових ресурсів Глобалізація може сприяти експлуатації трудових ресурсів у країнах з низькою заробітною платою, що може викликати соціальні та економічні проблеми

Залучення іноземних інвестицій Глобалізація полегшує притік капіталу до країн, що розвиваються, сприяючи їхньому економічному зростанню і розвитку інфраструктури	Ризик втрати національного контролю Іноземні інвестиції можуть призвести до втрати контролю над стратегічними секторами економіки з довгостроковими наслідками для національної безпеки та суверенітету
--	--

Джерела: складено автором на основі даних [12]

Отже, глобалізацію слід розглядати як безпрецедентний процес зростання прямих іноземних інвестицій. Однією з ключових характеристик глобалізації інвестиційних процесів є те, що прямі іноземні інвестиції відіграють провідну роль у всіх формах міжнародних економічних відносин. Це свідчить про перехід світової економіки від стадії світового ринку до стадії світового виробництва. Економічна теорія передбачає як взаємозамінність іноземних інвестицій і зовнішньої торгівлі, так і їх взаємодоповнюваність. В сучасних умовах потік прямих іноземних інвестицій, як системоутворюючий фактор світового виробництва, є важливішим за практику зовнішньої торгівлі.

1.3. Методи оцінки ефективності міжнародних інвестиційних проєктів

Оцінка ефективності міжнародних інвестиційних проєктів є критичним аспектом стратегічного управління та фінансового планування для компаній, що прагнуть розширювати свою діяльність на глобальному ринку. Враховуючи складність міжнародних інвестицій, існує необхідність у ретельному аналізі ризиків, доходності та фінансової стабільності проєктів. Використання ефективних методів оцінки допомагає інвесторам приймати обґрунтовані рішення, мінімізувати ризики та максимально збільшити потенційний прибуток. У цьому контексті важливими є такі методи, як чиста теперішня вартість (NPV), внутрішня норма прибутку (IRR), аналіз чутливості та метод Монте–Карло. Ці інструменти дозволяють отримати комплексну

оцінку проєктів та забезпечують основу для успішної інвестиційної діяльності на міжнародному рівні [13;14].

За даними вчених Семенової Т.В. та Протопопової О.С. методи оцінки ризиків інвестиційних проєктів поділяються на три групи [19]:

1. Методи коригування ставки дисконтування проєкту та еквівалентна надійність. Інвестиції оцінюються з використанням математичних очікувань ефективності або ринкової вартості. Також можливе зниження оцінки відносно її математичного сподівання в залежності від рівня інвестиційного ризику.

2. Методи отримання персональної оцінки рівня ризику. Вони включають аналіз чутливості та моделі аналізу ризику. Ці методи дозволяють визначати рівні ризику в термінах стандартних відхилень, похідних коефіцієнтів або конкретних факторів ризику.

3. Методи оцінювання розподілів ймовірностей. До цієї групи належать сценарні методи, побудова «дерева рішень», моделювання.

У процесі використання цих методів аналізується ряд варіантів подій, в результаті чого аналітик має криву ймовірностей у вигляді графіка або таблиці. На рисунку 1.3. зазначені основні методи оцінки ефективності проєктної інвестиційної діяльності.

Період окупності – це метод, що зазвичай використовується інвесторами, фінансовими фахівцями та корпораціями для розрахунку прибутковості інвестицій. Це допомагає визначити, скільки часу потрібно відшкодувати початкові витрати, пов'язані з інвестиціями. Цей показник корисний перед прийняттям будь-яких рішень, особливо коли інвестору необхідно швидко ухвалити рішення про інвестиційне підприємство [21].

Рисунок 1.3 – Методи оцінки ефективності проєктної інвестиційної діяльності

Джерело: складено автором на основі даних [20]

Коефіцієнт ефективності інвестицій (ARR) — це формула, яка відбиває відсоткову норму прибутку, очікувану від інвестицій чи активу, проти початкової вартістю інвестицій. Формула ARR ділить середній дохід від активу на початкові інвестиції компанії, щоб отримати коефіцієнт або дохід, який очікується протягом терміну служби активу чи проєкту. ARR не враховує тимчасової вартості грошей або грошових потоків, які можуть бути невід’ємною частиною підтримки бізнесу [22].

Рентабельність інвестицій (ROI) – це індекс, який вимірює ефективність або прибутковість інвестицій, а також дозволяє порівнювати ефективність різних інвестицій [23].

Чиста поточна вартість (NPV) — це фінансовий показник, який вимірює загальну вартість інвестиційної можливості. Принцип NPV включає прогнозування всіх майбутніх грошових надходжень і витрат, пов'язаних з інвестиціями, дисконтування цих грошових потоків до теперішнього часу та їх узагальнення. Сума всіх позитивних і негативних грошових потоків визначає NPV інвестицій. Позитивний NPV вказує на те, що інвестиція буде прибутковою після врахування часової вартості грошей [24; 17].

Індекс рентабельності (PI), також відомий як коефіцієнт інвестицій (VIR) або коефіцієнт рентабельності інвестицій (PIR), показує співвідношення між витратами та вигодами від запропонованого експортованого проєкту [25].

Індекс рентабельності (PI) розраховується як співвідношення теперішньої вартості майбутніх очікуваних грошових потоків до початкової суми, інвестованої в проєкт. Вищий PI вказує на те, що проєкт є більш привабливим [25].

Дисконтований період окупності – це модифікована версія періоду окупності, яка враховує часову вартість грошей. Обидва показники використовуються для розрахунку часу, який знадобиться, щоб проєкт вийшов на беззбитковість, або щоб отримати точку, коли створені чисті грошові потоки покривають початкову вартість проєкту. Як період окупності, так і дисконтований період окупності можна використовувати для оцінки рентабельності та здійсненності конкретного проєкту [26].

IRR, або внутрішня норма прибутку, є показником, що використовується у фінансовому аналізі для оцінки прибутковості потенційних інвестицій. IRR – це така ставка дисконтування, при якій чиста теперішня вартість (NPV) всіх грошових потоків дорівнює нулю в аналізі дисконтованих грошових потоків [27].

MIRR використовує багато подібних понять, як IRR, але є незначні відмінності, які допоможуть покращити оригінальну формулу. MIRR розраховується шляхом поєднання майбутньої вартості позитивних грошових

потоків і теперішньої вартості грошових потоків, прийнятих за різними ставками дисконтування [28].

Подібно до IRR, MIRR використовується для аналізу прибутковості проєкту. MIRR часто порівнюють із внутрішньо необхідною нормою прибутку. Якщо MIRR проєкту вище, ніж очікуваний прибуток, проєкт є сприятливим; якщо MIRR проєкту нижчий, це часто не рекомендується.

Метод Монте–Карло — це потужна статистична техніка, яка використовується у сфері інвестицій для моделювання та аналізу невизначеності та ризику, пов'язаних із фінансовими результатами. Він особливо корисний для оцінки складних інвестиційних сценаріїв, де традиційні аналітичні методи можуть бути недостатніми [17].

Метод Монте–Карло полягає у використанні випадкового зразкового відбору та статистичного моделювання для оцінки математичних функцій і імітації роботи складних систем. Для інвестиційних проєктів він допомагає зрозуміти діапазон і ймовірність можливих результатів, симулюючи велику кількість сценаріїв [19].

Метод дерева рішень — це графічний та аналітичний інструмент, який використовується для прийняття рішень. Він допомагає розбити складні рішення на простіші, керовані частини, що полегшує аналіз можливих результатів, ризиків і винагород. Цей метод широко застосовується в різних галузях, включаючи бізнес, фінанси, охорону здоров'я та інженерію, для підтримки прийняття рішень в умовах невизначеності [16].

Аналіз дерева рішень може допомогти оцінити потенційні прибутки та ризики, пов'язані з різними варіантами інвестування, наприклад ринковий попит, витрати на виробництво та нормативні обмеження. Визначаючи кількісно ймовірність успіху чи невдачі для кожної альтернативи, особи, які приймають рішення, можуть приймати обґрунтовані інвестиційні рішення [15].

Дерево рішень складається з трьох основних елементів: вузли, гілки, ймовірність та вигоди (табл. 1.6).

Таблиця 1.6 – Основні складові Методу дерева рішень

Назва	Опис
Вузли рішень	Представлені квадратами, ці вузли вказують на точки, де необхідно прийняти рішення. Кожен вузол рішень веде до різних гілок, які представляють доступні варіанти вибору
Вузли випадковостей	Представлені колами, ці вузли позначають точки, де відбувається невизначений результат. Кожен вузол випадковостей веде до гілок, які представляють можливі результати та їхні ймовірності
Кінцеві вузли (термінальні вузли)	Представлені трикутниками або іншими кінцевими символами, ці вузли показують кінцеві результати або вигоди шляхів, пройдених через дерево
Гілки	Це лінії, що з'єднують вузли, представляючи варіанти вибору у вузлах рішень і можливі результати у вузлах випадковостей. Кожна гілка веде до іншого вузла або кінцевого вузла
Ймовірності та вигоди	У кожному вузлі випадковостей ймовірності призначаються гілкам, щоб відобразити ймовірність різних результатів. Вигоди або значення призначаються кінцевим вузлам, щоб вказати результат шляху прийняття рішень

Джерела: складено автором на основі даних [15]

Аналіз чутливості (SA) – це метод, який широко використовується в різних галузях, включаючи фінанси, для визначення того, як різні джерела невизначеності у вхідних параметрах моделі впливають на невизначеність результатів моделі. У прийнятті інвестиційних рішень SA використовується для вивчення того, як зміни в одній незалежній змінній, за певних припущень, вплинуть на залежну змінну [16;17].

Метод SA допомагає особам, що приймають рішення, трьома способами при оцінці інвестиційних можливостей:

- оцінити надійність фінансової моделі;
- визначити, як змінюються результати моделі при зміні вхідних параметрів;
- зрозуміти, який вплив мають окремі припущення моделі на оцінку інвестицій [17].

Наразі існує кілька методів SA, які використовуються дослідниками та експертами, включаючи часткове диференціювання, збільшення або зменшення вхідних змінних на одну стандартну відхилення або на 20%, індекс чутливості тощо.

У таблиці 1.7. зазначені основні переваги та недоліки застосування того чи іншого методу для визначення ефективності інвестиційних проєктів.

Таблиця 1.7 – Переваги та недоліки методів визначення ефективності інвестиційних проєктів

Метод	Переваги	Недоліки
Період окупності інвестицій (PP)	Основні переваги методу окупності включають його простоту, можливість управління ліквідністю, оцінку ризиків і використання як інструменту планування	Основними недоліками є незнання прибутковості поза періодом окупності, неврахування часової вартості грошей та суб'єктивний характер
Коефіцієнт ефективності інвестицій (ARR)	Даний метод визначає річну норму прибутку проєкту, має просте порівняння з мінімальною нормою прибутку, простоту використання та забезпечує явну прибутковість	Метод не враховує часову вартість грошей, довгостроковий ризик та час руху грошових коштів
Коефіцієнт рентабельності інвестицій (ROI)	Має широкий спектр використання	Не враховує, як довго утримуються інвестиції
Метод чистої приведеної вартості (NPV)	Включає часову вартість грошей, розглядає вартість капіталу компанії, враховує притаманну невизначеність прогнозів шляхом найсуттєвішого дисконтування оцінок далекого майбутнього та є простим способом	Серед основних недоліків: точність залежить від якості вхідних даних; неактуальне для порівняння проєктів різного розміру; може опускати приховані витрати, має суто кількісний характер і не враховує якісні фактори
Метод індексу рентабельності (PI)	Індекс прибутковості можна використовувати для порівняння ефективності різних підприємств. Індекс рентабельності покаже, яка компанія приносить кращий прибуток	Він не обов'язково вимірює вартість бізнесу, також деякі підприємства можуть значною мірою покладатися на фінансові активи, такі як акції чи облігації
Метод визначення дисконтованого періоду окупності (PP)	Він враховує часову вартість грошей і його відносно легко зрозуміти	Не враховує надходження грошових коштів після періоду окупності та не враховує вартість капіталу
Метод внутрішньої норми дохідності інвестицій (IRR)	Він дає простий та інтуїтивно зрозумілий спосіб порівняння різних проєктів на основі їхньої прибутковості, враховує часову вартість грошей, та залежить від необхідної норми прибутку чи вартості капіталу	Він не враховує розмір проєкту під час порівняння проєктів, стосується лише прогнозованих грошових потоків, створених вливанням капіталу, і ігнорує потенційні майбутні витрати, які можуть вплинути на прибуток, та ігнорує ставки реінвестування

Продовження таблиці 1.7

Метод внутрішньої норми дохідності інвестицій (IRR)	Він дає простий та інтуїтивно зрозумілий спосіб порівняння різних проектів на основі їхньої прибутковості, враховує часову вартість грошей, та залежить від необхідної норми прибутку чи вартості капіталу	Він не враховує розмір проекту під час порівняння проектів, стосується лише прогнозованих грошових потоків, створених вливанням капіталу, і ігнорує потенційні майбутні витрати, які можуть вплинути на прибуток, та ігнорує ставки реінвестування
Модифікована внутрішня норма прибутковості (MIRR)	Даний метод враховує часову вартість грошей та використовує фактичні ставки реінвестування	Метод вимагає додаткових зусиль для створення реалістичних припущень щодо ставок фінансування та реінвестування та є більше теоретичним, ніж практичним
Метод Монте Карло	Ефективно відображає та кількісно оцінює невизначеність у змінних проекту, забезпечуючи більш комплексну оцінку ризику та може бути застосований до широкого спектру інвестиційних проектів з різним рівнем складності Дозволяє досліджувати величезну кількість можливих сценаріїв, пропонуючи краще розуміння потенційного діапазону результатів	Вимагає значних обчислювальних потужностей, особливо для проектів з багатьма змінними та складними взаємодіями. Також точні та надійні вхідні дані є критично важливими; погана якість даних може призвести до викривлених результатів
Метод дерева рішень	Дерево рішень надає наочне уявлення про можливі варіанти рішень і їх наслідки, що допомагає краще зрозуміти і структурувати процес прийняття рішень. Дерево рішень дозволяє враховувати різні ризики і невизначеності, що пов'язані з кожним варіантом рішення, та оцінювати їх вплив на загальний результат. Метод дозволяє враховувати як кількісні, так і якісні дані, що робить його універсальним інструментом для різних сфер діяльності та розбити складне рішення на менші, легше зрозумілі кроки, що полегшує аналіз і вибір оптимального варіанту	Для великих і складних проблем дерева рішень можуть стати занадто розгалуженими та важкими для обробки і аналізу. Також, для побудови ефективного дерева рішень необхідні точні і достовірні дані. Дерево рішень може не враховувати всі можливі фактори та взаємозв'язки між ними, що може вплинути на точність і обґрунтованість прийнятих рішень. Побудова і аналіз дерева рішень можуть вимагати значних часових і ресурсних витрат, особливо у випадках складних і багатоваріантних рішень
Аналіз чутливості	Забезпечує керування різними вихідними ситуаціями на основі ризику або зміни змінних та може виокремити сфери, на яких потрібно зосередитися, або найбільші ризики для контролю	Багато в чому покладається на припущення, які можуть не стати правдою в майбутньому та може неточно інтегрувати незалежні змінні (оскільки одна змінна може не точно вплинути на вплив іншої змінної)

Джерела: складено автором на основі даних [28;29;30]

Отже, методи оцінки ефективності міжнародних інвестиційних проектів є важливими інструментами для прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень. Вони включають аналіз чутливості, методи дерева рішень, Monte

Carlo, а також традиційні фінансові показники, такі як NPV та IRR. Кожен з цих методів має свої переваги та обмеження, і їхнє використання залежить від конкретних умов та характеристик проєкту. Комплексне застосування цих методів дозволяє більш точно оцінити ризики, невизначеності та потенційну віддачу від інвестицій, що є ключовим для успішного управління міжнародними інвестиційними проєктами.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

За результатами написання першого розділу сформовано такі висновки та узагальнення:

1. Визначено, що інвестиційний проєкт є комплексним і системно обмеженим набором документів, який включає детально систематизовані заходи та дії, що тісно взаємопов'язані в часі та просторі та узгоджені з необхідними ресурсами, з метою досягнення як прибутку, так і соціальної ефективності. Інвестиційні проєкти відіграють ключову роль у процесі інвестування, забезпечуючи організованість та стабільність цього процесу, що є критично важливим для успішного розвитку економічної діяльності. Крім того, у процесі класифікації проєктів було виділено декілька основних типів, серед яких можна виокремити класифікацію за взаємозалежністю, що визначає ступінь зв'язку між різними етапами проєкту; за обсягом необхідних інвестицій, що визначає суму вкладень, необхідних для реалізації проєкту; за типом очікуваного доходу та грошового потоку, що визначає природу та джерела доходу, які проєкт очікує отримати; за типом відносин, що охоплює партнерські та контрактні зв'язки; ставленням до ризику, що визначає ступінь і характер ризиків, що пов'язані з реалізацією проєкту; за сферою реалізації, що включає різні галузі та напрями діяльності, до яких може бути спрямований проєкт, а також інші важливі види, що враховують специфіку та особливості кожного конкретного інвестиційного проєкту.

2. Розглянуто стан інвестиційних проєктів в умовах глобалізації, в ході якого встановлено, що прямі іноземні інвестиції відіграють ключову роль у всіх формах міжнародних економічних відносин. Це свідчить про суттєвий перехід світової економіки від етапу світового ринку до етапу світового виробництва. В економічній теорії підкреслюється взаємозамінність іноземних інвестицій та зовнішньої торгівлі, а також їх взаємодоповнюваність. Взаємозв'язок між іноземними інвестиціями та міжнародною торгівлею стає дедалі важливішим, оскільки інвестиції не лише підтримують виробничі потужності, а й стимулюють розвиток нових технологій, підвищують ефективність виробництва та сприяють глобальній інтеграції економік.

3. Проаналізовано основні методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності проєктів, зокрема: період окупності інвестицій (PP), коефіцієнт ефективності інвестицій (ARR), коефіцієнт рентабельності інвестицій (ROI), метод чистої приведеної вартості (NPV), метод індексу рентабельності (PI), метод визначення дисконтованого періоду окупності (PP), метод внутрішньої норми дохідності інвестицій (IRR) та модифікована внутрішня норма прибутковості (MIRR), Метод Монте Карло, Дерево рішень та аналіз чутливості. Також були розглянуті основні переваги та недоліки застосування цих методів. Наприклад, метод NPV надає чітке уявлення про фінансову вигідність проєкту, але може бути складним у застосуванні при високій невизначеності. Методи, такі як IRR та MIRR, допомагають оцінити прибутковість, але можуть бути схильні до складних обчислень у разі кількох потоків грошових надходжень. Методи Монте Карло та аналіз чутливості дозволяють врахувати різні сценарії та ризики, що є особливо корисним для складних інвестиційних проєктів.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ І ОЦІНЮВАННЯ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

2.1. Порівняльний аналіз інвестиційного клімату в різних країнах світу

Інвестиційний клімат є ключовим фактором, що визначає привабливість країни для іноземних та внутрішніх інвесторів. Аналіз інвестиційного клімату дозволяє оцінити економічні, політичні та соціальні умови, які можуть вплинути на успішність інвестиційних проєктів. У глобалізованому світі, де економічна інтеграція та конкуренція за капітал стають все більш інтенсивними, важливо мати чітке розуміння переваг та викликів, що стоять перед різними країнами [31]. Розглянемо на прикладі таблиці 2.1. надходження інвестицій за групами економік та по регіонах.

Таблиця 2.1 – Надходження ІІІ за групами економік та регіонами, 2018–2022, млрд дол

Регіон	2018	2019	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення, млн грн	Відносне відхилення, %
Світ	1375437	1707830	961983	1478137	1294738	–183399	–12,41%
Європа	323683	634327	132537	50711	–106770	–157481	–310,55%
Північна Америка	240896	280473	122766	453439	337690	–115749	–25,53%
Африка	44171	45962	39195	79583	44929	–34654	–43,54%
Азія	497309	503480	516465	662137	661807	–330	–0,05%
Латинська Америка і Карибський басейн	154464	158143	89857	137898	208454	70556	51,17%
Південна і Центральна Америка	151749	154198	85952	135338	204538	69200	51,13%

Джерело: складено автором на основі даних [34]

У 2022 році світова економіка продовжувала відновлюватися після пандемії COVID–19, однак різні регіони показали різну динаміку залучення

прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Глобальні обсяги ПІІ показали зниження, але країни, що розвиваються, змогли залучити більше інвестицій порівняно з попередніми роками. Розвинені економіки, зокрема Європа, зазнали відтоку капіталу, що вказує на економічну невизначеність та геополітичні ризики. Азія залишилася стабільною, тоді як Латинська Америка і Карибський басейн показали значне зростання, відображаючи поліпшення економічних умов і зростання інвестиційного інтересу.

Станом на березень 2019 року в Європейському Союзі був прийнятий Регламент ЄС про перевірку прямих іноземних інвестицій (ПІІ), котрий відіграв неабияку роль під час COVID–19. Головна мета даного регламенту створити загальноєвропейський механізм призначений для координації перевірки прямих іноземних інвестицій із третіх країн, які можуть вплинути на безпеку чи громадський порядок країн–учасниць. З цією метою держави–члени зобов’язані обмінюватися інформацією одна з одною та з Європейською Комісією (табл. 2.2) [35].

Таблиця 2.2 – Держави ЄС які використовують механізм скринінгу

Країна	Опис заходів щодо ПІІ
Іспанія	В березні Іспанія ввела два королівські укази, що роблять обов’язковою перевірку для інвестицій понад 10% або контрольного пакету акцій у секторах охорони здоров’я, технологій та інфраструктури
Угорщина	Уряд ухвалив указ, що не змінює існуючі обмеження на ПІІ, але надає Міністерству оборони виключну компетенцію для визначення нової важливої інфраструктури та встановлює спрощену адміністративну процедуру під час надзвичайного стану
Чеська Республіка	Законопроект передбачає механізм скринінгу ПІІ для контролю операцій, оцінки ризиків і можливого обмеження інвестицій, встановлюючи умови їхнього здійснення; у крайніх випадках можливе заборона або скасування інвестицій зворотню силою
Німеччина	Реформи прискорено через зміни в законопроекті про зовнішню торгівлю та платежі; пороги для перегляду інвестицій знижено, і інвестиції можуть бути переглянуті, якщо вони загрожують політиці або безпеці інших держав–членів щодо проєктів ЄС

Продовження таблиці 2.2

Естонія	У травні 2022 року уряд схвалив проєкт Закону про оцінку надійності іноземних інвестицій, який був прийнятий парламентом у січні 2023 року
Польща	Підготовлено законопроект для посилення обмежень на ПІІ, що включає обов'язок інформувати орган із питань конкуренції про іноземні інвестиції в стратегічні підприємства
Ірландія	У 2022 році опубліковано законопроект про новий механізм перевірки ПІІ, який наразі розглядається парламентом; механізм має набрати чинності наприкінці 2023 або на початку 2024 року
Люксембург	У 2021 році уряд схвалив ініціативу щодо створення механізму перевірки ПІІ, яка була розглянута Державною радою у 2022 році з внесенням змін. Новий режим набув чинності з 1 вересня 2023 року
Бельгія	У 2023 році розглянуто та прийнято проєкт угоди про співпрацю між дев'ятьма суб'єктами; національний механізм перевірки набув чинності 1 липня 2023 року

Джерела: складено автором на основі даних [35;36]

Щоб захистити економіку та уникнути втрати ключових активів у вразливих секторах бізнесу, уряди ЄС вжили додаткових заходів для контролю прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Ці заходи спрямовані на подолання негативного впливу пандемії на інвестиційне середовище та забезпечення економічної безпеки держав [32;33].

Обсяги залучених ПІІ в економіки країн ЄС протягом 2018–2022 років демонстрували значні коливання як на рівні всього Союзу, так і в окремих країнах. Загалом можна спостерігати зниження привабливості ЄС для інвесторів у зазначений період, з особливою увагою до великих негативних значень у 2022 році. Окремі країни, такі як Франція, Греція та Німеччина, змогли зберегти або покращити свої позиції у залученні ПІІ, тоді як інші, такі як Люксембург та Ірландія, стикнулись зі значними негативними коливаннями. У таблиці 2.3. наведено потік ПІІ в країни ЄС.

Таблиця 2.3 – Обсяги залучених ПІІ в економіки країн ЄС, 2018–2022

МЛН ДОЛ

Країни	2018	2019	2020	2021	2022	Абсолютне відхилення, млн грн	Відносне відхилення, %
ЄС	309973	600079	115623	152381	-124948	-277329	-182%
Австрія	5390	4905	-9351	13494	1947	-11547	-86%
Бельгія	27137	11861	6805	11587	-1710	-13297	-115%
Бельгія	1143	1835	3397	1892	2505	613	32%
Хорватія	1199	401	146	4427	3675	-752	-17%
Кіпр	-413	52330	-24451	-35744	4913	40657	-114%
Чехія	11010	10108	9411	9051	9853	802	9%
Данія	-2497	27029	1685	4681	4494	-187	-4%
Естонія	1426	3083	3419	-832	1205	2037	-245%
Фінляндія	-2172	13456	-1579	13806	9445	-4361	-32%
Франці	41833	13100	11359	30885	36413	5528	18%
Німеччина	72022	52684	56204	46468	11053	-35415	-76%
Греція	3973	5019	3213	6328	7604	1276	20%
Угорщина	6460	4256	7047	7559	8571	1012	13%
Ірландія	-12017	149433	76572	-4930	1490	6420	-130%
Італія	37682	18146	-23622	-8956	19947	28903	-323%
Латвія	964	925	1005	3322	1508	-1814	-55%
Литва	977	3022	3518	2865	2158	-707	-25%
Люксембург	-83336	163718	9839	25123	-322054	-347177	-1382%
Мальта	4024	3778	3921	4116	4240	124	3%
Нідерланди	99381	-1140	-86507	-77453	-67340	10113	-13%
Польща	15996	13510	15195	29580	29462	-118	0%
Португалія	7181	12251	7683	9615	9099	-516	-5%
Румунія	6219	5791	3432	10574	11273	699	7%
Словакія	1675	2511	-2404	59	2905	2846	4824%
Словенія	1384	1463	220	1773	1622	-151	-9%
Іспанія	58063	17842	17948	21957	34811	12854	59%
Швеція	5269	8761	21514	21133	45963	24830	117%

Джерело: складено автором на основі даних [34]

Інвестиційний клімат у країнах Великої Сімки (G7) є одним із найсприятливіших у світі. Країни Великої Сімки включають США, Канаду,

Велику Британію, Німеччину, Францію, Італію та Японію. Рисунок 2.1 демонструє надходження прямих іноземних інвестицій у країни G–7 та Європу протягом 2014–2022 років.

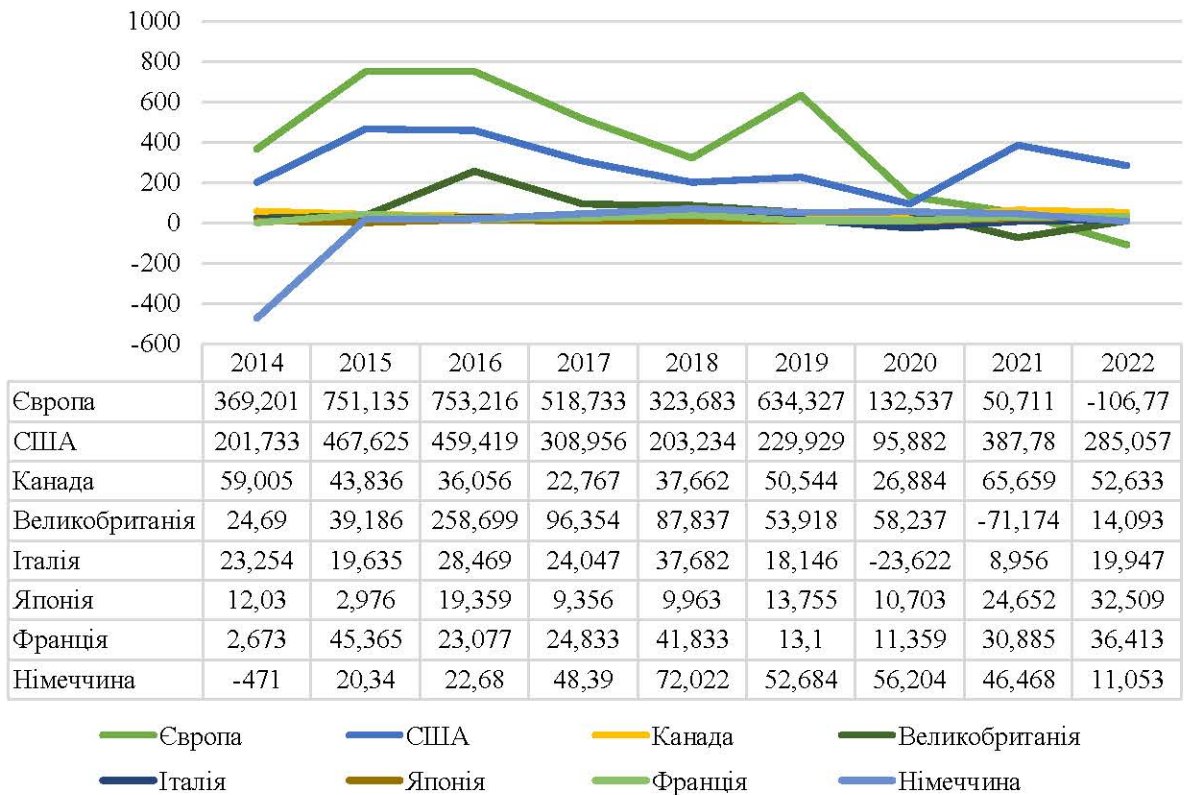

Рисунок 2.1 – Надходження ПІІ у G–7 та Європу, 2014–2022 рр., млн дол

Джерела: складено автором на основі даних [34]

Посилаючись на рисунок можна побачити, що протягом багатьох років Європа займала провідну позицію за надходження ПІІ, але показник набув різкого від’ємного значення у 2022 році з цифрою –106,77 млн дол. Також у 2022 році значно зменшився потік інвестицій до таких країн як США, Канада, Німеччина, тоді як для Великобританії, Італії, Японії та Франції ситуація значно покращилась.

Розглянувши інвестиційний клімат регіонів, ми можемо перейти к більш вузькому аналізу інвестиційного середовища окремих країн. Рисунок 2.2. демонструє нам країн–лідерів за надходженням ПІІ станом на 2022 рік.

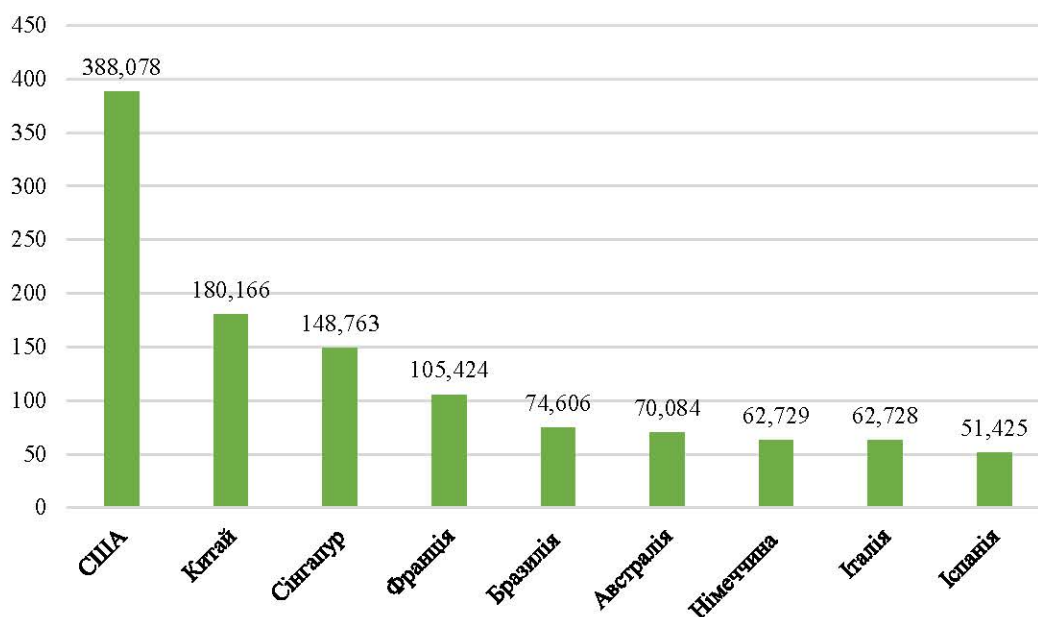

Рисунок 2.2 – Країни–лідери в чистому притоці інвестицій станом на 2022 рік, млн дол

Джерела: складено автором на основі даних [37]

Згідно даної таблиці можна стверджувати, що провідну позицію у отриманні інвестицій на 2022 рік займає США – 388,078 млн дол. Такий великий обсяг ПІІ у економіку країни, вказує на те, що інвестиційний клімат США є доволі привабливим для залучення інвестицій та капіталовкладень.

Щодо інших лідерів, навідмінно від США розрив між ними не такий чуттєвий. Насамперед, Китай займає друге місце з показником 180,166 млн дол, Сінгапур – 148,763 млн дол та Франція – 105,424 млн дол. Інші країни зазначені на малюнку мають значне менше значення за лідерів, але перевищують інші країни.

У 2022 році низка країн продемонстрували значний чистий відтік інвестицій, що свідчить про активну участь цих країн у міжнародних інвестиційних потоках (рис. 2.3).

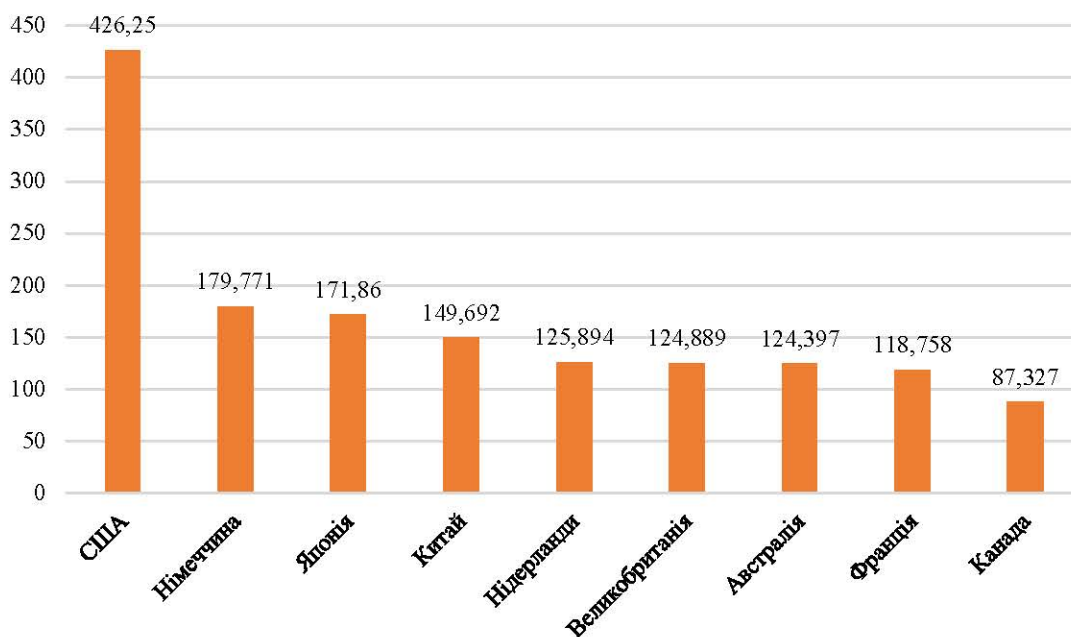

Рисунок 2.3 – Країни–лідери в чистому відтоці інвестицій станом на 2022 рік, млн дол

Джерела: складено автором на основі даних [37]

На основі даних таблиці, США є країною–лідером за чистим відтоком прямих іноземних інвестицій станом на 2022 рік, з показником у 426,25 млн доларів. Інші країни, які також значно відчули відтік інвестицій, включають Німеччину, Японію, Китай і Нідерланди, що свідчить про наявність глобальних тенденцій до відтоку капіталів з цих економік. Високий відтік інвестицій може бути зумовлений різними економічними, політичними та регуляторними факторами, які потребують уваги з боку урядів для поліпшення інвестиційного клімату.

Рисунок 2.4. демонструє нам індекс довіри до ПІІ у 2024 році. Проаналізувавши показники, можна зробити наступний висновок, що США, Канада, Китай, Великобританія та Німеччина мають високі показники довіри, що свідчить про їх стабільне і сприятливе інвестиційне середовище. Ці країни приваблюють іноземних інвесторів завдяки високому рівню економічної стабільності, зрозумілим регуляторним нормам і розвиненій інфраструктурі. Франція, Японія, ОАЕ, Іспанія та Австралія демонструють показники, які хоч

і трохи нижчі, але все ще вказують на значний рівень інвестиційної привабливості. Ці країни можуть бути менш стабільними в певних аспектах або мати деякі регуляторні складнощі, але все ще залишаються привабливими для іноземних інвестицій. Італія, Сінгапур та Швейцарія мають відносно нижчі значення індексу. Це може свідчити про певні виклики або нестабільність, які можуть впливати на інвестиційну привабливість. Однак, вони все ще розглядаються як потенційно вигідні для інвестицій завдяки своїм економічним характеристикам або стратегічному розташуванню.

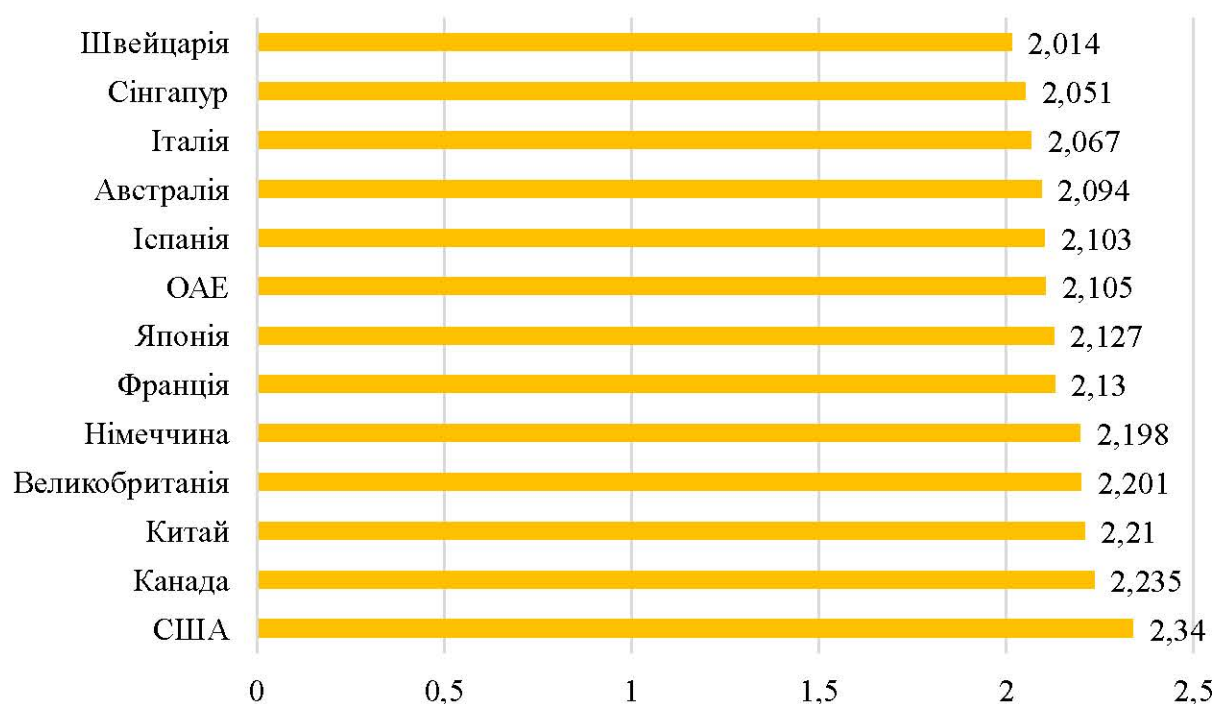

Рисунок 2.4 – Індекс довіри прямих іноземних інвестицій, 2024

Джерела: складено автором на основі даних [38]

Отже, загалом, можна сказати, що індекс довіри до прямих іноземних інвестицій демонструє значну варіабельність серед країн, відображаючи різницю в рівнях економічної стабільності, політичних умов і регуляторного клімату. Це підкреслює важливість врахування цих факторів для іноземних інвесторів при прийнятті рішень про інвестиції.

2.2. Оцінка реалізації міжнародних інвестиційних проєктів в різних галузях економіки

Оцінка реалізації міжнародних інвестиційних проєктів є ключовим аспектом міжнародного бізнесу та економічного розвитку. Вона передбачає аналіз та оцінку проєктів, в яких залучені значні фінансові ресурси для створення нових підприємств, технологічних об'єктів чи інфраструктурних проєктів в іншій країні. Цей процес включає різні етапи, від початкового планування та фінансування до завершення будівництва та початку експлуатації об'єктів. Інвестори та уряди прагнуть забезпечити максимальну ефективність і прибутковість таких проєктів, що потребує ретельного аналізу економічних, політичних, правових та культурних факторів. Оцінка проєктів дозволяє визначити їхню життєздатність, ризики, потенційні вигоди, вплив на місцеву економіку та соціальну сферу, а також довгострокові перспективи. У таблиці 2.4. наведені масштабні інвестиційні проєкти за 2023 рік у всьому світі.

Таблиця 2.4 – Масштабні міжнародні інвестиційні проєкти у 2023 р.

Компанія	Країна	Сектор	Обсяг інвестицій	Проєкт	Опис проєкту
TSMC	Німеччина	Напівпровідники	\$10.74 млрд	Фабрика в Дрездені	Виробництво 300мм пластин з напівпровідниками, створення мікročіпів для автомобільної та промислової галузей
Equinor	Бразилія	Нафта та газ	\$9 млрд	Морське газове родовище ВМ-С-33	Розвиток офшорного газового родовища, планується виробництво газу з експортом 14 млн м ³ на добу
BP	Німеччина	Відновлювані джерела енергії	\$7.3 млрд	Два офшорні вітрові проєкти у Північному морі	Розвиток офшорних вітрових проєктів, загальна встановлена потужність 4 ГВт, планований підключення до мережі до кінця 2030 року

Продовження таблиці 2.4

Amazon	Малайзія	ІТ інфраструктура	\$6 млрд	Нова хмарна зона	Створення нової хмарної зони з численними дата-центрами в різних зонах доступності по всій країні
ProLogium	Франція	Акумулятори	\$5.6 млрд	Гігафабрика та R&D центр у Дюнкерку	Будівництво великої фабрики для виробництва акумуляторів та дослідницького центру, створення 3000 прямих та 12,000 непрямих робочих місць
Volkswagen	Канада	Акумулятори	\$5.2 млрд	Гігафабрика у Сент-Томасі	Будівництво гігафабрики для виробництва акумуляторів, створення до 90 ГВт·год продукції на рік та тисячі робочих місць
Tata	Велика Британія	Акумулятори	\$5 млрд	Гігафабрика у Сомерсеті	Будівництво заводу з виробництва акумуляторних елементів загальною потужністю 40 ГВт·год на рік, підтримка уряду Великої Британії у вигляді субсидій
Northvolt	Канада	Акумулятори	\$5 млрд	Гігафабрика біля Монреалю	Будівництво гігафабрики з виробництва акумуляторів, найбільша приватна інвестиція в історії Квебеку, фінансова підтримка урядів Канади та Квебеку
Intel	Польща	Напівпровідники	\$4.9 млрд	Завод зі збирання та тестування напівпровідників	Будівництво заводу з тестування та збирання напівпровідників, розширення можливостей виробництва, підтримка приблизно 2000 працівників Intel
BHP	Канада	Гірничодобувна	\$4.9 млрд	Друга стадія проекту Джансен	Інвестиції у другу стадію проекту з видобутку калію в Саскачевані, Канада, наступний етап після затверджених інвестицій у першу стадію проекту у 2021 році

Джерела: складено автором на основі даних [39]

Розглянемо декілька з наведених проєктів більш детальноше.

TSMC (Taiwan Semiconductor Manufacturing Company), один з найбільших у світі виробників напівпровідників, оголосила про свої плани побудувати нову фабрику для виробництва 300мм напівпровідникових пластин у Дрездені, Німеччина. Це найбільший проєкт зі створення нових потужностей у 2023 році, що є значним кроком для зміцнення європейської технологічної інфраструктури. Фабрика буде створена у партнерстві з такими великими технологічними компаніями, як Bosch, Infineon та NXP Semiconductors, що підкреслює важливість цього проєкту для регіону (рис. 2.5).

Таблиця 2.5 – Характеристика проєкту TSMC в Дрездені

Проект	Фабрика в Дрездені для виробництва 300мм напівпровідникових пластин
Партнери	Bosch, Infineon, NXP Semiconductors
Потужність	40,000 пластин на рік
Робочі місця	2000 прямих робочих місць
Підтримка уряду	50% інвестицій

Джерела: складено автором на основі даних [40]

Ця фабрика, матиме можливість виробляти до 40,000 напівпровідникових пластин на рік, що значно збільшить європейську виробничу спроможність у цій сфері. Очікується, що проєкт створить 2000 прямих робочих місць, що сприятиме економічному розвитку регіону.

Проєкт має величезну фінансову підтримку: загальна вартість складе €10 млрд, половину з яких (50%) забезпечує уряд Німеччини. Це підкреслює стратегічну важливість проєкту для Європейського Союзу, який прагне стати менш залежним від імпорту напівпровідників і зміцнити власний ланцюг поставок мікрочіпів [40].

Відкриття фабрики сприятиме інноваціям у таких галузях, як автомобільна та промислова електроніка, де Європа має значний потенціал для зростання. TSMC планує впроваджувати передові технології у виробничий

процес, що дозволить виробляти високоякісні і конкурентоспроможні напівпровідники. Це також дасть можливість залучити до роботи висококваліфікованих фахівців з різних областей, що сприятиме розвитку науки і технологій в регіоні [40].

У травні 2023 року норвезька енергетична компанія Equinor оголосила про ухвалення остаточного рішення щодо інвестицій в розвиток офшорного газового родовища VM-C-33 в Бразилії. Проєкт є спільною ініціативою з партнерами Repsol Sinopec Brasil та Petrobras. Загальний обсяг інвестицій становить \$9 млрд, що робить його одним з найбільших інвестиційних проєктів в енергетичній сфері за останні роки (рис. 2.6.).

Таблиця 2.6 – Характеристика проєкту Equinor Морське газове родовище VM-C-33

Проєкт	Розвиток офшорного газового родовища VM-C-33
Партнери	Repsol Sinopec Brasil, Petrobras
Потужність	16 млн м ³ газу на добу, з середнім експортом 14 млн м ³ на добу
Початок виробництва	2028 рік

Джерела: складено автором на основі даних [40]

Родовище VM-C-33 розташоване на глибині понад 2,900 метрів під морським дном і включає три основні родовища — Пітау, Сеара та Гуанабара. Ці родовища містять значні запаси природного газу та нафтоконденсату. Загальна потужність видобутку передбачається на рівні 16 мільйонів кубометрів газу на добу, з яких приблизно 14 мільйонів кубометрів будуть експортуватися [40].

Проєкт передбачає буріння кількох свердловин і створення необхідної інфраструктури для видобутку, транспортування та обробки газу і конденсату. Планується використання плавучої установки для зберігання та відвантаження газу (FPSO), що забезпечить гнучкість та ефективність у видобутку та транспортуванні вуглеводнів.

Цей проєкт має стратегічне значення для енергетичної безпеки Бразилії та значно підвищить обсяги місцевого видобутку природного газу. Завдяки цьому проєкту Бразилія зможе зменшити свою залежність від імпортного газу, підвищити енергетичну незалежність та забезпечити стабільні постачання газу для внутрішнього ринку [40].

Проєкт також сприятиме економічному розвитку регіону, створюючи робочі місця та стимулюючи розвиток суміжних галузей. Equinor та його партнери планують використовувати передові технології та найкращі практики у сфері безпеки та охорони довкілля, щоб мінімізувати екологічний вплив та забезпечити стійкий розвиток проєкту.

Отже, визначено, що для забезпечення максимальної ефективності і прибутковості проєктів, необхідно ретельного провести аналіз економічних, політичних, правових та культурних факторів.

2.3. Аналіз інвестиційного клімату України: проблеми та перспективи розвитку міжнародних інвестиційних проєктів

Україна має значний потенціал для залучення міжнародних інвестицій завдяки своєму стратегічному розташуванню, природним ресурсам, кваліфікованій робочій силі та широким ринковим можливостям. Проте внутрішнє інвестиційне середовище все ще є складним через низку проблем [41].

Прямі іноземні інвестиції (ПІІ) є важливим показником економічної активності та інвестиційного клімату в країні. Вони можуть відображати довіру міжнародних інвесторів до економіки, впливати на створення робочих місць та економічне зростання. Нижче наведений детальний аналіз прямих інвестицій в економіку України за 2017–2023 роки (табл. 2.7).

Таблиця 2.7 – Прямі інвестиції в економіку України за 2017–2023 роки, млн дол США

Рік	ПІІ в Україну	ПІІ з України	Сальдо
2017	3 692	8	+3684
2018	4 455	-5	+4460
2019	5 860	648	+6212
2020	-868	82	-950
2021	6 687	-198	+6885
2022	1 152	529	+623
2023	4 247 млн	42	+4205

Джерело: складено автором на основі даних [44;42]

Загалом, період з 2017 по 2023 роки характеризується значними коливаннями в обсягах прямих іноземних інвестицій в Україну. Незважаючи на вплив пандемії та геополітичну нестабільність, Україна змогла залучити значні обсяги ПІІ в окремі роки, що свідчить про наявність значного потенціалу для подальшого розвитку. Подальше покращення інвестиційного клімату вимагатиме системних реформ, спрямованих на підвищення прозорості, боротьбу з корупцією та покращення бізнес-середовища.

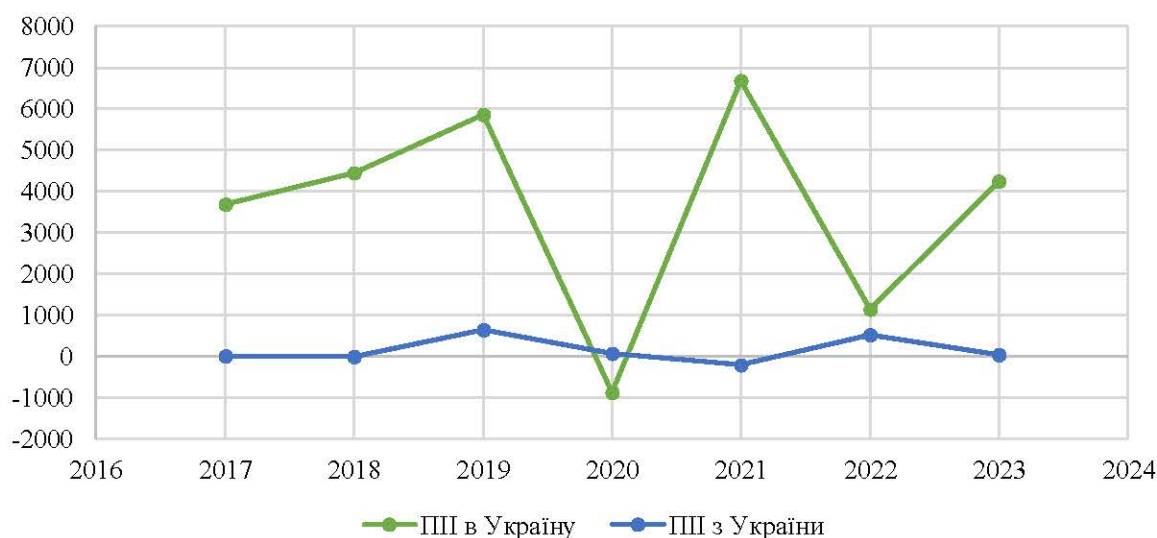

Рисунок 2.5 – Динаміка обсягів інвестування протягом 2010–2017 років

Джерело: складено автором на основі даних [42;44]

Дивлячись на динаміку показану на рис. 2.5. можна зробити висновок, що 2017 рік показав позитивний притік інвестицій, що свідчить про відновлення інтересу міжнародних інвесторів до українського ринку після кризових років.

Невеликі обсяги ПІІ з України свідчать про обмежену активність українських інвесторів за кордоном. У 2018 році приріст інвестицій порівняно з 2017 роком вказує на покращення економічної ситуації та зростаючу довіру інвесторів. Від'ємний показник ПІІ з України свідчить про повернення деяких українських інвестицій назад в країну.

2019 рік став ще одним роком зростання ПІІ в Україну, що вказує на стабільний розвиток економіки. Значне збільшення ПІІ з України може бути пов'язане з розширенням українських компаній на міжнародні ринки.

Вплив пандемії COVID-19 у 2020 році негативно позначився на інвестиційному кліматі. Відтік інвестицій з України вказує на економічні труднощі та нестабільність. Після важкого 2020 року, 2021 рік відзначився значним відновленням притоку інвестицій, що свідчить про швидке відновлення економіки після пандемії. 2022 рік показав значне скорочення ПІІ, що може бути пов'язане з геополітичною ситуацією та війною [43].

Відносно високий рівень ПІІ з України вказує на підвищену активність українських компаній на міжнародних ринках навіть у складний час. 2023 рік свідчить про значне відновлення інвестицій в Україну, що може бути результатом стабілізації ситуації та міжнародної підтримки. Відносно низький рівень ПІІ з України вказує на зосередження зусиль на внутрішньому ринку [43].

Розглянемо структуру іноземних інвестицій за країнами-інвесторами. Для визначення частки кожної країни у внутрішній економіці України представимо дані за 2022 рік у вигляді кругової діаграми, яка зображена на рисунку 2.6.

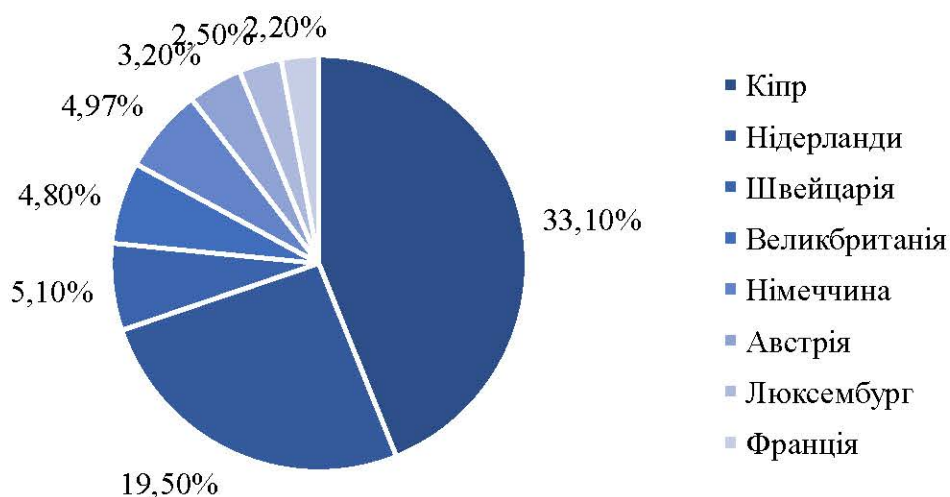

Рисунок 2.6 – Прямі іноземні інвестиції за 2022 рік різних країн світу

Джерело: складено автором на основі даних [41]

Згідно рисунку 2.00 можна побачити, що найбільшу частину інвестицій в Україну поступило від Кіпру – 33,10%, Нідерландів – 19,50% та Швейцарії – 5,10%. У той час як найменше інвестували в нашу економіку Франція, Люксембург та Австрія.

Для того щоб виділити найперспективніші галузі для інвестування в Україні, представимо інформацію у вигляді наступної діаграми (рис. 2.7).

Рисунок 2.7 – Прямі іноземні інвестиції в економіці України за видами економічної діяльності за 2022 рік.

Джерело: складено автором на основі даних [41]

У 2022 році капітальні інвестиції в Україні розподілилися між різними секторами економіки (табл. 2.8).

Таблиця 2.8 – Вплив ПІІ на різні сектори економіки України

Сектор	Короткий огляд
Промисловий сектор	Промисловий сектор залишається провідним у залученні капітальних інвестицій. Це включає виробництво товарів, що є ключовим для економічної стабільності та розвитку. Важливу роль відіграють важка промисловість, виробництво машин та устаткування, а також хімічна промисловість
Сільське, лісове та рибне господарство	Сільське, лісове та рибне господарство продовжує бути важливим для аграрної економіки країни. Вкладення в цей сектор можуть сприяти підвищенню продуктивності та модернізації виробничих процесів у сільському господарстві, лісовому господарстві та рибальстві
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	Інвестиції в транспортну інфраструктуру, логістику та поштові сервіси мають вирішальне значення для ефективної економічної діяльності. Цей сектор включає розвиток доріг, залізниць, аеропортів і складів, що важливо для забезпечення доставки товарів та послуг
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	Торгівля, як у великому, так і в роздрібному сегменті, також отримала значний обсяг капітальних інвестицій. Це сприяє розвитку мереж магазинів, центрів розподілу та сервісних центрів
Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Інвестиції в «державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування» включають фінансування інфраструктури, що підтримує функціонування урядових установ, а також оборонні програми та соціальні послуги
Будівництво	Будівельний сектор є важливим для розвитку інфраструктури та житлового фонду. Інвестиції сприяють будівництву нових об'єктів, реконструкції існуючих будівель та розвитку житлового сектору
Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	Інвестиції в медичний сектор спрямовані на покращення інфраструктури лікарень, амбулаторій та соціальних установ, що важливо для підвищення якості медичних послуг
Інформація та телекомунікації	Інформація та телекомунікації включає інвестиції в розвиток цифрової інфраструктури, комунікаційні мережі та ІТ-технології, що сприяє розвитку цифрової економіки та забезпеченню інформаційної безпеки
Операції з нерухомим майном	Інвестиції в «Операції з нерухомим майном» підтримують розвиток ринку нерухомості, включаючи житлову та комерційну нерухомість, що сприяє росту економічної активності в містах та регіонах

Джерела: складено автором на основі даних [41;43]

Отже, секторальний розподіл капітальних інвестицій в 2022 році показує ключові напрямки розвитку української економіки, де пріоритетними залишаються промисловість, транспорт і сільське господарство. Ці інвестиції є критичними для підтримки економічного зростання, модернізації інфраструктури та підвищення конкурентоспроможності країни на міжнародних ринках.

Для стимулювання привабливості української економіки для стратегічних інвесторів, підвищення інвестиційної привабливості країни, створення нових високооплачуваних робочих місць і посилення конкурентоспроможності економіки був прийнятий «Інвестиційний Закон України «Про державну підтримку великих інвестиційних проєктів України».

Згідно з дослідженням Європейської Бізнес Асоціації (ЕБА) «Ukraine Investment Attractiveness Index», кількість бізнес-лідерів, які вважають інвестиції в Україну вигідними, зросла майже вдвічі з 2022 року, попри війну [45].

Хоча більшість керівників компаній-членів ЕБА все ще вважають інвестиційне середовище несприятливим (84%), частка тих, хто вважає його вкрай несприятливим, зменшилася з 37% до 24%. Бізнес-лідери високо оцінюють статус України як кандидата в ЄС, ініціативи з дерегуляції та цифрову трансформацію державних послуг.

Інтегральний індекс індексу інвестиційної привабливості України у 2023 році дещо знизився, сягнувши 2,44 пункту (із 5 пунктів) (2,48 пункту у другому півріччі 2022 року). Ці висновки ґрунтуються на новому дослідженні, проведеному Європейською Бізнес Асоціацією за аналітичної підтримки Gradus Research (рис. 2.8). Повномасштабна військова агресія Росії в Україні продовжує бути одним з головних негативних факторів для інвестиційного клімату, поряд з корупцією та слабкою судовою системою. Однак серед значущих позитивних змін можна відзначити отримання Україною статусу кандидата на вступ до Європейського Союзу, а також впровадження ініціатив з дерегуляції та цифрової трансформації державних послуг.

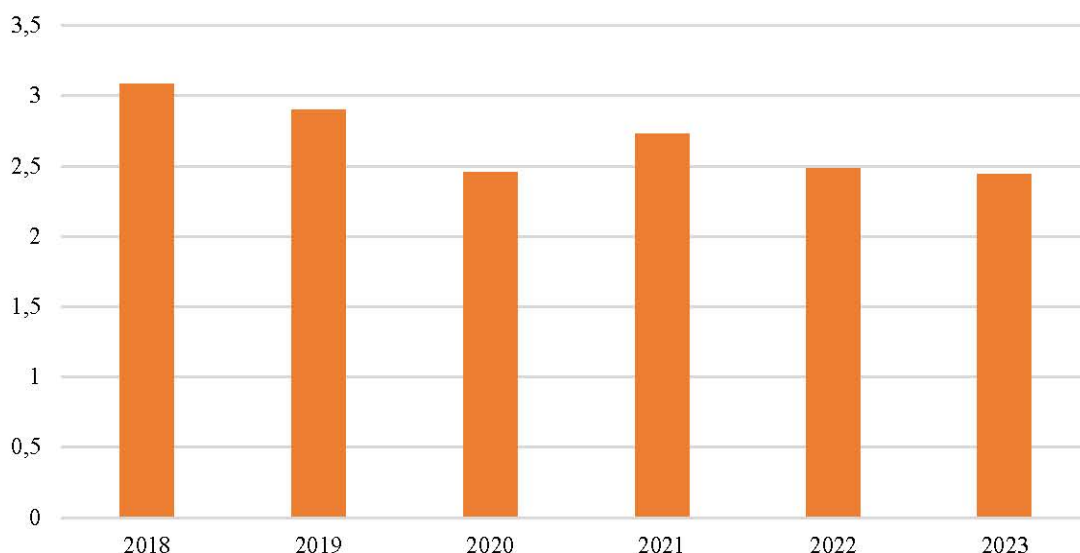

Рисунок 2.8 – Індекс інвестиційної привабливості України у 2018–2023 рр.

Джерела: складено автором на основі даних [45]

Отже, було розглянуто інвестиційне середовище України та проаналізовано надходження прямих іноземних інвестицій (ПІІ) за період з 2017 по 2023 роки. Загалом, цей період характеризується значними коливаннями в обсягах ПІІ в Україну, що відображає як внутрішні, так і зовнішні економічні та політичні виклики.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

За результатами написання другого розділу сформовано такі висновки та узагальнення:

1. Проаналізовано інвестиційний клімат різних країн світу, зокрема за регіонами за період 2015–2022 рр. та зроблено висновок, що у 2022 році глобальні обсяги ПІІ показали зниження, але країни, що розвиваються, змогли залучити більше інвестицій порівняно з попередніми роками. Розвинені економіки, зокрема Європа, зазнали відтоку капіталу, що вказує на економічну невизначеність та геополітичні ризики. Азія залишилася стабільною, тоді як Латинська Америка і Карибський басейн показали значне зростання,

відображаючи поліпшення економічних умов і зростання інвестиційного інтересу. Були розглянуті держави ЄС які використовують механізм скринінгу, насамперед: Іспанія, Угорщина, Чеська Республіка, Німеччина, Польща, Естонія, Ірландія, Люксембург, Бельгія. Також було розглянуто надходження ПІІ у країни ЄС та Великої Сімки та виокремлено країни-лідери по ПІІ за останні 5 років: провідну позицію у отриманні інвестицій на 2022 рік займає США – 388,078 млн дол, Китай займає друге місце з показником 180,166 млн дол, Сінгапур – 148,763 млн дол та Франція – 105,424 млн дол.

2. Визначено, що для забезпечення максимальної ефективності і прибутковості проєктів, необхідно ретельного провести аналіз економічних, політичних, правових та культурних факторів. Оцінка проєктів дозволяє визначити їхню життєздатність, ризики, потенційні вигоди, вплив на місцеву економіку та соціальну сферу, а також довгострокові перспективи. Приведено приклади успішних міжнародних інвестиційних проєктів з різних країн та розглянуто детально проєкти TSMC в Дрездені та проєкт Equinor Морське газове родовище VM-C-33.

3. Розглянуто інвестиційне середовище України та проаналізовано надходження прямих іноземних інвестицій (ПІІ) за період з 2017 по 2023 роки. Загалом, цей період характеризується значними коливаннями в обсягах ПІІ в Україну, що відображає як внутрішні, так і зовнішні економічні та політичні виклики. Початок періоду був відзначений поступовим відновленням після економічної кризи, що дозволило залучити нові інвестиції в різні сектори економіки. Проте, подальші роки були позначені значною волатильністю, викликаною як внутрішніми реформами, так і зовнішніми факторами. Виокремлено надходження ПІІ за секторами економіки у 2022 році: пріоритетними залишаються промисловість, транспорт і сільське господарство. Ці інвестиції є критичними для підтримки економічного зростання, модернізації інфраструктури та підвищення конкурентоспроможності країни на міжнародних ринках.

РОЗДІЛ 3

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЄКТІВ

3.1. Тенденції розвитку міжнародних інвестиційних проєктів

У контексті глобалізації економічний розвиток кожної країни тісно пов'язаний з підвищенням ефективності інвестицій іноземних інвесторів. Перед прийняттям рішення про створення виробничих потужностей в певній країні іноземні інвестори повинні ретельно оцінити потенційний інвестиційний ринок. Визначення ефективності інвестицій в країні є складним завданням, що вимагає застосування різноманітних підходів. Тому важливо вивчати тенденції розвитку інвестиційної діяльності в Європейському Союзі.

Стосовно стану та поширення міжнародних інвестиційних проєктів в різних регіонах світу можна спостерігати наступну тенденцію (табл. 3.1):

Таблиця 3.1 – Тенденції розвитку інвестиційних проєктів у різних регіонах світу

Країни та регіони	Тенденція розвитку
Розвинені регіони	У розвинених регіонах кількість оголошених міжнародних інвестиційних проєктів зменшилася в усіх сферах. Вартість угод зі злиття та поглинання була на \$280 млрд нижчою, ніж у 2022 році, що безпосередньо вплинуло на потоки ПІІ. Угоди з проєктного фінансування були на 157 мільярдів доларів меншими. Нижча вартість оголошених проєктів вплине на потоки ПІІ у 2024 році
США	У США, найбільшому реципієнті ПІІ, приплив ПІІ у 2023 році скоротився на 3%, тоді як кількість проєктів – на 2%, а угод з проєктного фінансування – на 5%
Китай	Китай повідомив про рідкісне зниження припливу ПІІ (–6%), але продемонстрував зростання кількості оголошених нових проєктів з нуля (+8%)
АСЕАН	АСЕАН, яка зазвичай є рушієм зростання ПІІ, повідомила про зниження на 16%. Однак привабливість регіону для інвестицій у переробну промисловість була підкреслена збільшенням на 37% кількості оголошених проєктів з нуля, особливо у В'єтнамі, Таїланді, Індонезії, Малайзії, на Філіппінах та в Камбоджі

Продовження таблиці 3.1

Західна Азія	У Західній Азії ПІІ залишилися стабільними (+2%) завдяки продовженню активного інвестування в Об'єднаних Арабських Еміратах, де кількість оголошених нових проєктів зросла на 28% і посіла друге місце після США. Кількість нових проєктів у Саудівській Аравії також зросла на 63%
Індія	Індія повідомила про падіння притоку ПІІ (-47%), але стабільну кількість оголошених нових проєктів, що дозволило їй увійти до п'ятірки лідерів серед країн світу за обсягами інвестицій у нові проєкти
Африка	Потік ПІІ в Африку майже не змінився і склав \$48 млрд (-1%). Збільшилася кількість оголошених проєктів «з нуля», головним чином завдяки значному зростанню в Марокко, Кенії та Нігерії. Однак кількість угод з проєктного фінансування скоротилася на третину, що перевищує середньосвітовий показник, що послаблює перспективи для потоків фінансування інфраструктури
Латинська Америка	У Латинській Америці Бразилія повідомила про зниження притоку ПІІ на 22%. Хоча кількість проєктів з нуля залишалася стабільною, міжнародне проєктне фінансування різко скоротилося – на 40% менше угод, ніж у 2022 році. Мексика повідомила про збільшення ПІІ, а також про подальше зростання кількості нових проєктів з нуля, зміцнивши свої позиції серед найбільших світових реципієнтів

Джерела: складено автором на основі даних [46]

Світова економіка демонструє різні тенденції у розвитку міжнародних інвестиційних проєктів, залежно від регіону. Більшість розвинених регіонів стикаються зі зменшенням кількості оголошених інвестиційних проєктів, в той час як деякі країни та регіони, такі як Китай та Західна Азія, демонструють позитивні зрушення в певних сферах.

Згідно таблиці 3.1 більшість розвинених регіонів та країн стикаються зі зниженням припливу ПІІ та кількості оголошених проєктів, що вплине на економічне зростання та розвиток. Але слід зазначити, що Китай та країни АСЕАН демонструють зростання кількості нових проєктів, що підкреслює їхню привабливість для інвесторів. Західна Азія та Африка мають різні показники, де ОАЕ та Саудівська Аравія показують позитивну динаміку, тоді як в Африці зростає кількість нових проєктів з нуля, але скорочується проєктне фінансування. Мексика показує позитивні результати на фоні загального зниження в регіоні, особливо в Бразилії.

Таблиця 3.2 – Кількість проєктів в країнах Європи у 2023 році

Рейтинг	Країни	Кількість проєктів у 2023 році	Кількість проєктів у 2022 році	Зміна 22/23	Кількість робочих місць, створених у 2023 році
1	Франція	1,194	1,259	-5%	39,773
2	Великобританія	985	929	6%	52,211
3	Німеччина	733	832	-12%	14,261
4	Туреччина	375	321	17%	21,032
5	Іспанія	304	324	-6%	42,45
6	Польща	229	237	-3%	22,378
7	Португалія	221	248	-11%	18,259
8	Бельгія	215	234	-8%	4,918
9	Італія	214	243	-12%	14,004
10	Нідерланди	157	147	7%	–
11	Ірландія	100	184	-46%	6,07
12	Швейцарія	89	58	53%	1,781
13	Австрія	80	101	-21%	2,345
14	Угорщина	77	50	54%	11,349
15	Сербія	76	74	3%	11,116
16	Фінляндія	71	104	-32%	3,663
17	Румунія	60	69	-13%	5,935
18	Швеція	55	68	-19%	6,024
19	Греція	50	47	6%	6,425
20	Данія	44	43	2%	748

Джерела: складено автором на основі даних [47;48]

Згідно таблиці 3.2 Можна побачити, що Франція, Великобританія та Німеччина залишаються основними гравцями у Європі за кількістю проєктів, хоча Німеччина відзначається значним зменшенням кількості проєктів. Туреччина, Швейцарія та Угорщина показують позитивний тренд у збільшенні кількості проєктів, що може вказувати на покращення економічних умов або політичних реформ. Великобританія є лідером за кількістю створених робочих місць, що вказує на ефективність реалізованих проєктів у створенні зайнятості. Тоді як Ірландія, Фінляндія та Румунія демонструють значні зменшення у кількості проєктів, що може вказувати на економічні або інші труднощі в цих країнах.

Європейський регіон стикається з багатьма викликами, які можуть суттєво вплинути на його економічну привабливість. Основні ризики включають збільшення регуляторного тягара, політичну нестабільність, нестабільні ціни на енергоносії та високу інфляцію (рис 3.1).

Рисунок 3.1 – Основні ризики, що впливатимуть на привабливість Європи протягом наступних трьох років

Джерела: складено автором на основі даних [48]

Ці фактори можуть створити значну невизначеність для бізнесу та інвесторів, що потребує активного управління ризиками та адаптації до нових умов. Крім того, важливо звернути увагу на екологічні та кліматичні ризики, які стають все більш актуальними в сучасному світі.

Дедалі, наведені рекомендації щодо подальшого розвитку інвестиційних проєктів у світі:

- сприяння інноваціям і технологічним інвестиціям: Підтримка досліджень і розробок, інноваційних стартапів та технологічних компаній може призвести до створення нових ринків і можливостей для інвестицій. Інвестування в нові технології, такі як штучний інтелект, біотехнології, зелена енергетика та цифрові платформи, може значно збільшити прибутковість проєктів;

– залучення міжнародного капіталу: Сприяння міжнародним інвестиціям через створення сприятливих умов для іноземних інвесторів, включаючи податкові пільги, спрощення бюрократичних процедур і забезпечення правової захищеності, може підвищити інвестиційну привабливість;

– розвиток інфраструктури: Інвестування в інфраструктурні проекти, такі як транспорт, зв'язок, енергетика та цифрова інфраструктура, може не лише забезпечити більш ефективну роботу бізнесу, але й стимулювати економічне зростання та залучення інвестицій;

– сталий розвиток і екологічна відповідальність: Розвиток інвестиційних проектів, які враховують екологічні аспекти і сприяють сталому розвитку, може стати ключовим фактором для залучення інвесторів, які прагнуть до соціальної відповідальності і довгострокової стабільності;

– покращення фінансових інструментів і ринків: Розвиток фінансових ринків, доступних інструментів для фінансування проектів, таких як облігації, інвестиційні фонди, венчурний капітал і краудфандинг, може полегшити доступ до фінансування для нових і існуючих проектів;

– забезпечення політичної та економічної стабільності: Важливо підтримувати стабільність політичних і економічних умов, щоб інвестори мали впевненість у довгостроковій безпеці своїх інвестицій. Сприяння прозорості та передбачуваності політичних рішень також є ключовим аспектом;

– підвищення якості робочої сили: Інвестування в освіту, професійне навчання та підвищення кваліфікації працівників може допомогти забезпечити необхідні навички для нових технологій і галузей, що зростають;

– розвиток цифрових платформ і інфраструктури: Підтримка цифрової трансформації через розвиток інфраструктури, забезпечення кібербезпеки та підтримка стартапів у сфері цифрових технологій може значно збільшити ефективність і конкурентоспроможність інвестиційних проектів.

Отже, запропоновано пріоритетні напрямки розвитку інвестиційних проєктів для різних країн світу та Європейського Союзу. Встановлено, що у 2023 році глобальні тенденції розвитку інвестиційних проєктів показують різні динаміки залежно від регіону, що відображає складність і неоднорідність світового економічного ландшафту.

3.2. Пріоритетні напрямки реалізації міжнародних інвестиційних проєктів в Україні

Розглядаючи питання реалізації міжнародних інвестиційних проєктів в Україні, варто враховувати як численні можливості, так і значні виклики, що можуть вплинути на інвестиційний клімат країни. Україна, з її великим внутрішнім ринком, природними ресурсами і стратегічним географічним розташуванням, має значний потенціал для залучення іноземних інвестицій. Однак, політична нестабільність, корупційні практики, а також економічні і безпекові виклики можуть створювати серйозні перешкоди для інвесторів.

Водночас, країна активно проводить реформи, спрямовані на поліпшення інвестиційного клімату, посилення правової захисту інвесторів та зниження бюрократичних бар'єрів. Залучення іноземних капіталів є ключовим для розвитку інфраструктури, модернізації економіки та створення нових робочих місць, що робить розгляд цієї теми особливо актуальним [49;51].

Посилаючись на рис. 3.2 можемо побачити, що інвестиційна карта України включає 151 проєкт. Згідно рисунку вище ми можемо побачити, що найбільша кількість проєктів припадає на Дніпропетровську, Кіровоградську та Одеську області. Для подальшої оцінки інвестиційного середовища України, був взятий проєкт по Будівництву плавучої сонячної електростанції в Житомирській області, та створено приблизний сценарій розвитку (табл. 3.3).

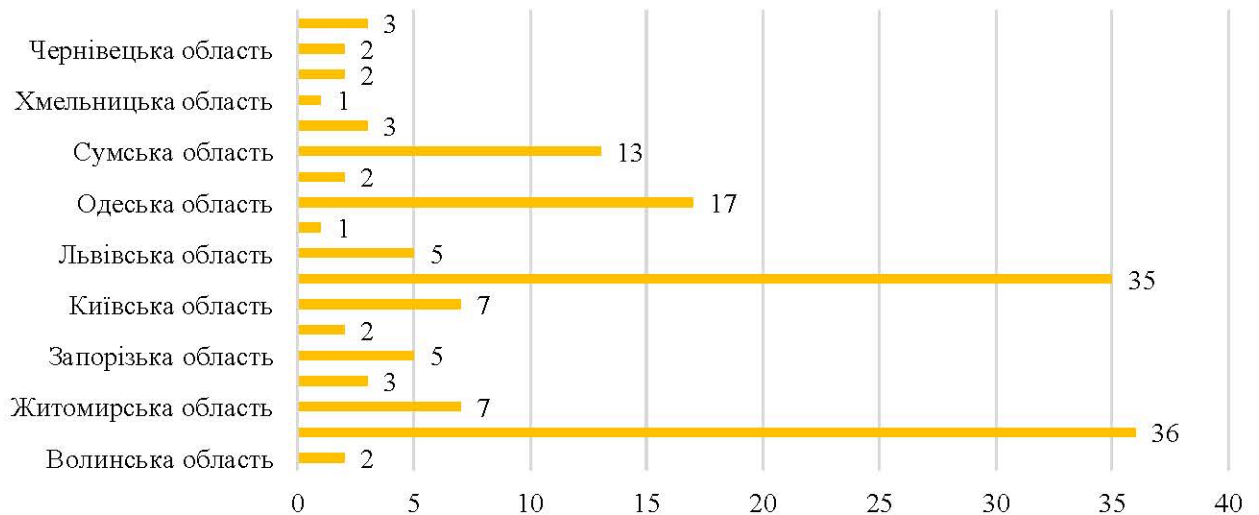

Рисунок 3.2 – Кількість проєктів за областями згідно інвестиційної карти

Джерела: складено автором на основі даних [50]

Реалізація проєкту сонячної електростанції має високий потенціал для економічного і екологічного розвитку. Позитивний сценарій забезпечує максимальну вигоду, тоді як реальний сценарій передбачає досягнення значного успіху з деякими затримками. Песимістичний сценарій підкреслює важливість залучення інвестицій і підтримки для успішної реалізації проєкту. Основне завдання — забезпечити своєчасне фінансування і підтримку, щоб максимально наблизитися до позитивного сценарію розвитку. В Україні існують кілька стратегічно важливих напрямків для розвитку інвестиційних проєктів, які мають потенціал для значного стимулювання економічного зростання, удосконалення інфраструктури та підтримки сталого розвитку. Серед таких напрямків особливо важливими є відновлювана енергетика, зокрема сонячна та вітрова енергетика, які сприяють зниженню залежності від викопних джерел енергії, а також розвиток гідроелектростанцій для забезпечення стабільного енергопостачання. Інфраструктурні проєкти, включаючи модернізацію транспортних шляхів, портів і залізниць, а також розширення телекомунікаційних мереж, є критичними для поліпшення логістики та підтримки цифровізації економіки.

Таблиця 3.3 – Сценарій розвитку проекту по будівництву плавучої сонячної електростанції

Сценарій	2024 рік	2025 рік	2026 рік
Позитивний	Розроблено бізнес–план та отримано всі необхідні дозволи та розпочато будівництво СЕС	СЕС побудовано та введено в експлуатацію. Житомирське підприємство водопостачання починає закуповувати електроенергію у СЕС за ціною 125,0 євро/МВт–рік (без ПДВ). СЕС генерує 160 000 МВт–рік електроенергії на рік. Чистий прибуток СЕС становить \$12 000 000 на рік	СЕС працює на повну потужність і приносить стабільну прибуток, сам проект окупається за 3 роки. Внутрішня норма рентабельності проекту становить 30%. СЕС створює 50 нових робочих місць та завдяки використанню відновлюваного джерела енергії СЕС щорічно знижує викиди CO2 на 80 000 тонн.
Реальний	Розробка бізнес–плану та отримання дозволів затягуються, тож будівництво СЕС починається із запізненням	СЕС побудовано та введено в експлуатацію, але не на повну потужність. Житомирське підприємство водопостачання закуповує електроенергію у СЕС за ціною 125,0 євро/МВт–рік (без ПДВ). СЕС генерує 120 000 МВт–рік електроенергії на рік. Чистий прибуток \$8 000 000 на рік	СЕС працює на 80% своєї потужності, тож проект окупається за 4 роки. Внутрішня норма рентабельності проекту становить 25%. СЕС створює 40 нових робочих місць та завдяки використанню поновлюваного джерела енергії СЕС щорічно знижує викиди CO2 на 64 000 тонн.
Песимістичний	Не вдається знайти інвесторів для проекту, будівництво СЕС не розпочинається	Проект не реалізовано	Проект не реалізовано

Джерела: складено автором на основі даних [50]

У галузі інформаційних технологій важливо сприяти розвитку ІТ–сектору, підтримувати стартапи і технологічні хаби, а також розширювати електронне урядування та інтернет–платформи для бізнесу. Аграрний сектор, зокрема інноваційні агротехнології та розвиток потужностей для обробки сільськогосподарської продукції, відіграє ключову роль у підвищенні доданої

вартості аграрної продукції. У медичній сфері необхідно інвестувати в модернізацію медичних установ, а також у розвиток біотехнологій та фармацевтики. Туризм і культура також представляють значний потенціал для інвестицій, зокрема через розвиток туристичної інфраструктури та збереження культурної спадщини. Зелене будівництво та енергоефективність, включаючи впровадження енергоефективних будівельних технологій та екологічних систем управління ресурсами, є важливими для сталого розвитку. Не менш важливим є розвиток освіти та науки, зокрема створення наукових парків і інкубаторів для підтримки наукових досліджень і технологічного розвитку, а також підвищення професійної кваліфікації кадрів для відповідності сучасним вимогам ринку праці. Інвестиції в ці стратегічні напрямки можуть значно посилити економічний розвиток України, створити нові робочі місця, покращити рівень життя населення та підтримати сталий розвиток країни.

Отже, було проаналізовано сучасний стан України у інвестиційному середовищі та розглянуто інвестиційну карту України, за областями та кількістю інвестиційних проєктів в тому чи іншому регіоні.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3

За результатами написання третього розділу сформовано такі висновки та узагальнення:

1. Запропоновано пріоритетні напрямки розвитку інвестиційних проєктів для різних країн світу та Європейського Союзу. Встановлено, що у 2023 році глобальні тенденції розвитку інвестиційних проєктів показують різні динаміки залежно від регіону, що відображає складність і неоднорідність світового економічного ландшафту. У розвинених країнах, таких як США, країни ЄС та Японія, спостерігається зниження як кількості, так і вартості інвестиційних проєктів. Ця тенденція пов'язана з економічною нестабільністю, високими рівнями інфляції та геополітичними напруженнями, які разом негативно впливають на інвестиційний клімат. Цей спад може суттєво

вплинути на майбутні потоки прямих іноземних інвестицій (ПІІ), знижуючи загальну інвестиційну активність і уповільнюючи економічне зростання в цих регіонах. У деяких країнах, таких як Китай та країни АСЕАН, спостерігалось зростання нових проєктів, незважаючи на загальне зниження ПІІ. Західна Азія та Африка показали стабільність або незначні зміни, а Латинська Америка демонструє змішані результати з помітними регіональними відмінностями. Наведено перелік інвестиційних проєктів запланованих на майбутнє та ризики, які наступні три роки можуть завдати негативний вплив на реалізацію проєктів. Запропоновано рекомендації для подальшого розвитку інвестиційних проєктів: підтримка інновацій та технологій, розвиток інфраструктури, сталий розвиток та екологічна відповідальність, покращення фінансових інструментів, політична та економічна стабільність, підвищення якості робочої сили, розвиток цифрових платформ.

2. Проаналізовано сучасний стан України у інвестиційному середовищі та розглянуто інвестиційну карту України, за областями та кількістю інвестиційних проєктів в тому чи іншому регіоні. Найбільша кількість проєктів припадає на Дніпропетровську, Кіровоградську та Одеську області. Також проаналізовано проєкт по Будівництву плавучої сонячної електростанції в Житомирській області, та створено приблизний сценарій розвитку згідно якого можна сказати, що реалізація проєкту сонячної електростанції має високий потенціал для економічного і екологічного розвитку. Виокремлено напрямки для подальшого розвитку інвестиційного середовища України за секторами економіки. В Україні важливими напрямками для розвитку інвестиційних проєктів є відновлювана енергетика, особливо сонячна та вітрова енергетика, що знижує залежність від викопних джерел. Також значимими є інфраструктурні проєкти, такі як модернізація транспортних шляхів, портів, залізниць і розширення телекомунікаційних мереж. Розвиток ІТ-сектору, підтримка стартапів, технологічних хабів та електронного урядування також критичні. Аграрний сектор, зокрема інноваційні агротехнології, відіграє ключову роль у підвищенні доданої

вартості аграрної продукції. У медичній сфері важливо інвестувати в модернізацію медичних установ та розвиток біотехнологій і фармацевтики. Туризм і культура мають потенціал для інвестицій через розвиток туристичної інфраструктури та збереження культурної спадщини. Зелений будівництво та енергоефективність також важливі для сталого розвитку. Розвиток освіти та науки, створення наукових парків і інкубаторів, а також підвищення кваліфікації кадрів є необхідними для підвищення економічного розвитку, створення робочих місць і покращення рівня життя.

ВИСНОВКИ

За результатами виконання кваліфікаційної роботи отримано наступні висновки.

1. Визначено, що інвестиційний проєкт є комплексним і системно обмеженим набором документів, який включає детально систематизовані заходи та дії, що тісно взаємопов'язані в часі та просторі та узгоджені з необхідними ресурсами, з метою досягнення як прибутку, так і соціальної ефективності. Інвестиційні проєкти відіграють ключову роль у процесі інвестування, забезпечуючи організованість та стабільність цього процесу, що є критично важливим для успішного розвитку економічної діяльності. Крім того, у процесі класифікації проєктів було виділено декілька основних типів, серед яких можна виокремити класифікацію за взаємозалежністю, що визначає ступінь зв'язку між різними етапами проєкту; за обсягом необхідних інвестицій, що визначає суму вкладень, необхідних для реалізації проєкту; за типом очікуваного доходу та грошового потоку, що визначає природу та джерела доходу, які проєкт очікує отримати; за типом відносин, що охоплює партнерські та контрактні зв'язки; ставленням до ризику, що визначає ступінь і характер ризиків, що пов'язані з реалізацією проєкту; за сферою реалізації, що включає різні галузі та напрями діяльності, до яких може бути спрямований проєкт, а також інші важливі види, що враховують специфіку та особливості кожного конкретного інвестиційного проєкту.

2. Розглянуто стан інвестиційних проєктів в умовах глобалізації, в ході якого встановлено, що прямі іноземні інвестиції відіграють ключову роль у всіх формах міжнародних економічних відносин. Це свідчить про суттєвий перехід світової економіки від етапу світового ринку до етапу світового виробництва. В економічній теорії підкреслюється взаємозамінність іноземних інвестицій та зовнішньої торгівлі, а також їх взаємодоповнюваність. Взаємозв'язок між іноземними інвестиціями та міжнародною торгівлею стає дедалі важливішим, оскільки інвестиції не лише підтримують виробничі

потужності, а й стимулюють розвиток нових технологій, підвищують ефективність виробництва та сприяють глобальній інтеграції економік.

3. Проаналізовано основні методи оцінки ефективності інвестиційної діяльності проєктів, зокрема: період окупності інвестицій (PP), коефіцієнт ефективності інвестицій (ARR), коефіцієнт рентабельності інвестицій (ROI), метод чистої приведеної вартості (NPV), метод індексу рентабельності (PI), метод визначення дисконтованого періоду окупності (PP), метод внутрішньої норми дохідності інвестицій (IRR) та модифікована внутрішня норма прибутковості (MIRR), Метод Монте Карло, Дерево рішень та аналіз чутливості. Також були розглянуті основні переваги та недоліки застосування цих методів. Наприклад, метод NPV надає чітке уявлення про фінансову вигідність проєкту, але може бути складним у застосуванні при високій невизначеності. Методи, такі як IRR та MIRR, допомагають оцінити прибутковість, але можуть бути схильні до складних обчислень у разі кількох потоків грошових надходжень. Методи Монте Карло та аналіз чутливості дозволяють врахувати різні сценарії та ризики, що є особливо корисним для складних інвестиційних проєктів.

4. Проаналізовано інвестиційний клімат різних країн світу, зокрема за регіонами за період 2015–2022 рр. та зроблено висновок, що у 2022 році глобальні обсяги ІІІ показали зниження, але країни, що розвиваються, змогли залучити більше інвестицій порівняно з попередніми роками. Розвинені економіки, зокрема Європа, зазнали відтоку капіталу, що вказує на економічну невизначеність та геополітичні ризики. Азія залишилася стабільною, тоді як Латинська Америка і Карибський басейн показали значне зростання, відображаючи поліпшення економічних умов і зростання інвестиційного інтересу. Були розглянуті держави ЄС які використовують механізм скринінгу, насамперед: Іспанія, Угорщина, Чеська Республіка, Німеччина, Польща, Естонія, Ірландія, Люксембург, Бельгія. Також було розглянуто надходження ІІІ у країни ЄС та Великої Сімки та виокремлено країни–лідери по ІІІ за останні 5 років: провідну позицію у отриманні інвестицій на 2022 рік

займає США – 388,078 млн дол, Китай займає друге місце з показником 180,166 млн дол, Сінгапур – 148,763 млн дол та Франція – 105,424 млн дол.

5. Визначено, що для забезпечення максимальної ефективності і прибутковості проєктів, необхідно ретельного провести аналіз економічних, політичних, правових та культурних факторів. Оцінка проєктів дозволяє визначити їхню життєздатність, ризики, потенційні вигоди, вплив на місцеву економіку та соціальну сферу, а також довгострокові перспективи. Приведено приклади успішних міжнародних інвестиційних проєктів з різних країн та розглянуто детально проєкти TSMC в Дрездені та проєкт Equinor Морське газове родовище ВМ–С–33.

6. Розглянуто інвестиційне середовище України та проаналізовано надходження ПІІ за 2017–2023 рр. Загалом, період з 2017 по 2023 роки характеризується значними коливаннями в обсягах прямих іноземних інвестицій в Україну. Виокремлено надходження ПІІ за секторами економіки у 2022 році: пріоритетними залишаються промисловість, транспорт і сільське господарство. Ці інвестиції є критичними для підтримки економічного зростання, модернізації інфраструктури та підвищення конкурентоспроможності країни на міжнародних ринках.

7. Запропоновано пріоритетні напрямки розвитку інвестиційних проєктів для різних країн світу та Європейського Союзу. Встановлено, що у 2023 році глобальні тенденції розвитку інвестиційних проєктів показують різні динаміки залежно від регіону. Розвинені країни загалом зазнали зниження як кількості, так і вартості інвестиційних проєктів, що вплине на майбутні потоки ПІІ. У деяких країнах, таких як Китай та країни АСЕАН, спостерігалось зростання нових проєктів, незважаючи на загальне зниження ПІІ. Західна Азія та Африка показали стабільність або незначні зміни, а Латинська Америка демонструє змішані результати з помітними регіональними відмінностями. Наведено перелік інвестиційних проєктів запланованих на майбутнє та ризики, які наступні три роки можуть завдати негативний вплив на реалізацію проєктів. Запропоновано рекомендації для

подальшого розвитку інвестиційних проєктів: підтримка інновацій та технологій, розвиток інфраструктури, сталий розвиток та екологічна відповідальність, покращення фінансових інструментів, політична та економічна стабільність, підвищення якості робочої сили, розвиток цифрових платформ.

8. Досліджено сучасний стан України у інвестиційному середовищі та інвестиційну карту України, за областями та кількістю інвестиційних проєктів в тому чи іншому регіоні. Найбільша кількість проєктів припадає на Дніпропетровську, Кіровоградську та Одеську області. Також проаналізовано проєкт по Будівництву плавучої сонячної електростанції в Житомирській області, та створено приблизний сценарій розвитку згідно якого можна сказати, що реалізація проєкту сонячної електростанції має високий потенціал для економічного і екологічного розвитку.

Запропоновано напрямки для подальшого розвитку інвестиційного середовища України за секторами економіки. В Україні важливими напрямками для розвитку інвестиційних проєктів є відновлювана енергетика, особливо сонячна та вітрова енергетика, що знижує залежність від викопних джерел. Також значимими є інфраструктурні проєкти, такі як модернізація транспортних шляхів, портів, залізниць і розширення телекомунікаційних мереж. Розвиток ІТ-сектору, підтримка стартапів, технологічних хабів та електронного урядування також критичні. Аграрний сектор, зокрема інноваційні агротехнології, відіграє ключову роль у підвищенні доданої вартості аграрної продукції. У медичній сфері важливо інвестувати в модернізацію медичних установ та розвиток біотехнологій і фармацевтики. Туризм і культура мають потенціал для інвестицій через розвиток туристичної інфраструктури та збереження культурної спадщини. Зелений будівництво та енергоефективність також важливі для сталого розвитку. Розвиток освіти та науки, створення наукових парків і інкубаторів, а також підвищення кваліфікації кадрів є необхідними для підвищення економічного розвитку, створення робочих місць і покращення рівня життя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Hurjui I. H. Investment projects: general presentation, definition, classification, characteristics the stages. 8th ed. The Annals of The «Ștefan cel Mare» University Suceava. Fascicle of The Faculty of Economics and Public Administration, 2011. P. 358.
2. Gambarov T., Bashirzade R. Theoretical foundations and analysis of the practice of decision–making on the formation of a project financing system. International Scientific Conference «Far East Con», 2020. P.12.
3. Brealey, Richard A. Principles of corporate finance.10th ed., 2010. P. 969.
4. Shchur R., Fufalko I. Hard investment projects: key aspects, 2020. P. 4.
5. Robert K. Wysocki. Effective project management: traditional, agile, extreme, hybrid, eight edition. John Wiley & Sons, Inc. 10475 Crosspoint Boulevard Indianapolis, IN 46256, 2019. URL: <https://nibmehub.com/opac-service/pdf/read/Effective%20Project%20Management%20Traditional-%20Agile-%20Extreme-.pdf>
6. Башинська І., Аветисян Г. Класифікація інвестиційних проектів як об'єктів аналізу та контролю. *Обліково–аналіт. забезп. інновац. трансформації економіки України: Матеріали XI Всеукр. науково–практ. конф.* 2017. С.88–92.
7. Glenday, G., Shukla, G. P., Tham, J., Kapoor, D., Maitra, A., & Voetsch, R. The project appraisal practitioners' guide. USAID/India REFORM Project Compendium with Practitioners' Guide: State Fiscal Management Reform. 2009. P. 308
8. Hall M. How globalization impacts international investments and economies. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/ask/answers/022615/what-effect-has-globalization-had-international-investments.asp>

9. Tkalenko S. Modernization of the investment sector under the conditions of globalization and uneven development in the world, 2012. P. 40–49.
10. Любохинець Л., Лабунець О. Світові фінансові ринки в умовах глобалізації. *Економіка і суспільство*, Вип. 15. 2018. С.40–45. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/7.pdf
11. Pekarskiene I., Susniene R. Features of foreign direct investment in the context of globalization. *Procedia: Social and Behavioral Sciences*. 2015. P. 204–210.
12. 11 advantages & disadvantages of globalization in 2024. *Horizons*:. URL: <https://joinhorizons.com/benefits-of-globalization/>
13. Kinash L., Kulyniak I. The evaluation of the economic effectiveness of the investment project with risk consideration. *Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*, 2020. P. 18.
14. Yining Zhao. Evaluation of economic efficiency of the investment project in the company. Prague: Final Thesis Supervisor, 2019. P. 61.
15. Decision trees in financial analysis. *Magnimetrics*. URL: <https://magnimetrics.com/decision-trees-financial-analysis/>
16. Qingyang Liu. Sensitivity analysis and investment decision making under uncertainty based on NPV method. *Advances in Economics, Business and Management Research*, 2022. P. 5.
17. Kenton W. Sensitivity analysis definition. *Investopedia*. URL: <https://www.investopedia.com/terms/s/sensitivityanalysis.asp>
18. Семенова Т. В., Протопопова О. С. Порівняльна оцінка інвестиційних проектів з урахуванням їх ефективності і рівня ризику. *Молодий вчений*. 2016. № 12.1 (40). С. 962–965.
19. Єгорова О. Методичні засади оцінки ефективності інвестиційної діяльності торговельного підприємства. *Молодий вчений*, 2018. № 7(1). С. 263–269.

20. Kagan J. Payback Period Explained, With the Formula and How to Calculate It. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/p/paybackperiod.asp>
21. Murphy C. B. Accounting rate of return (ARR): definition, how to calculate, and example. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/a/arr.asp>
22. Fernando J. Return on investment (ROI): how to calculate it and what it means. Investopedia. URL: [https://www.investopedia.com/terms-r/returnoninvestment.asp](https://www.investopedia.com/terms/r/returnoninvestment.asp)
23. Fernando J. Net present value (NPV): what it means and steps to calculate it. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/n/npv.asp>
24. Chen J. Profitability index (PI): definition, components, and formula. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/p/profitability>
25. Discounted payback period. Corporate Finance Institute. URL: <https://corporatefinanceinstitute.com/resources/valuation/discounted-payback>
26. Fernando J. Internal rate of return (IRR): formula and examples. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/i/irr.asp>
27. Ross S. Modified internal rate of return (MIRR) vs. regular internal rate of return. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/ask/answers/061515>
28. Pay-back period method: PBP, advantages & disadvantages. StudySmarter UK. URL: <https://www.studysmarter.co.uk/explanations/business-studies/managerial-economics>
29. Net present value (NPV): definition and how to use it in investing. The Motley Fool. URL: <https://www.fool.com/terms/n/net-present-value/>
30. Advantages and disadvantages of discounted payback period – fastercapital. FasterCapital. URL: <https://fastercapital.com/topics/advantages-and-disadvantages-of-discounted-payback>
31. Лендел О. Теоретико-методичні аспекти здійснення інвестиційної діяльності в сучасних економічних умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. № 18. С. 83–87.

32. Любімов, В.І. Інвестиційне середовище та його роль у залученні прямих іноземних інвестицій. *Інвестиції : практика та досвід*. 2009. №13. С. 4–6.
33. Чуницька І. І., Морозова І. В. Інвестиційний клімат України: сутність, проблеми та шляхи їх вирішення. *Приазовський економічний вісник*. 2019. № 3 (14). С. 111–117.
34. World investment report 2023. UNCTAD. URL: <https://unctad.org/publication/world-investment-report-2023>
35. Жуков М. Адміністративно-правове регулювання скринінгу іноземних інвестицій: досвід зарубіжних країн. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. С. 220–224.
36. Update on the screening of FDI into the European Union. DALDEWOLF. URL: <https://www.daldewolf.com/update-on-the-screening-of-fdi-into-the-european-union>
37. World bank open data. World Bank. URL: <https://data.worldbank.org/indicator>
38. Continued optimism in the face of instability. Kearney. URL: <https://www.kearney.com/service/global-business-policy-council/foreign-direct-investment-confidence-index/2024-full-report>
39. The top 10 FDI projects of 2023. fDi Intelligence. URL: <https://www.fdiintelligence.com/content>
40. The TOP-5 FDI deals in 2022. Dnipropetrovsk Investment Agency. URL: <https://dia.dp.gov.ua/en/the-top-5-fdi-deals-in-2022/>
41. Інформаційно-аналітичні матеріали щодо інвестиційного клімату в Україні. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua>
42. Прямі іноземні інвестиції. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/fdi/>
43. Dykunskyu I. Ukraine: Investment Guide. DLF: Attorneys at law. 2021. P. 85
44. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua>

45. The number of CEOs who consider investments in Ukraine profitable has almost doubled since 2022. European Business Association: web-sie. URL: <https://eba.com.ua/en>
46. Global fdi in 2023 was weak, with lower flows to developing countries. Global Investment Trends Monitor. URL: <http://www.indiaenvironmentportal.org.in/>
47. Брензович К.С., Пишмінцева М.Д. Інвестиційний клімат країн ЄС: загальна характеристика та риси коронавірусного періоду. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2020. Вип. 33. Ч.2. С.29 –35.
48. Foreign direct investment trends in Europe. EY Deutschland. URL: <https://www.ey.com/en>
49. Чернега, В., Полозун, А., Касьян, А. Сучасні тенденції інвестування в Україні. *Економіка та суспільство*, 44, 2022, URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-78>
50. Construction of a floating solar power plant. Investment map of Ukraine. URL: <https://investmentmap.com.ua>
51. Kropelnytska S., Hryhoriv O. Research of institutional aspects of the project financing of socio-economic development of the region. *Technology audit and production reserves*, 2020. P. 45–50.